

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

W GLIWICACH

W TYM Z REALIZACJI ZADAŃ ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ

ZA ROK 2013

wraz z wykazem potrzeb powiatu gliwickiego
w zakresie pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej
(na podstawie art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy
społecznej oraz na podstawie art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania powiatu określone:

- 1) w Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.),
- 2) w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005, nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- 3) w Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., nr 127, poz. 721 ze zm.)
- 4) w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.)

Jednocześnie na podstawie Zarządzenie Starosty Gliwickiego Nr 70/2011 z dnia 25.10.2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zostało wskazane na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzaj zadań oraz sposób ich realizacji przez PCPR określa Statut PCPR (Uchwała nr XVIII/98/2012 Rady Powiatu Gliwickiego) oraz Regulamin Organizacyjny PCPR (Uchwała nr 355/2012 Zarządu Powiatu Gliwickiego).

KANCELARIA I SPRAWY KADROWE

Kancelaria

W okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zarejestrowano:

- **8464** pism przychodzących, w tym **377** pism dotyczących działalności Biura Projektu „Dobry start w samodzielność”;
- **6531** pism wychodzących, w tym **233** pism dotyczących działalności Biura Projektu „Dobry start w samodzielność”

Od 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w PCPR wydano **1043** decyzji administracyjnych w zakresie:

- świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - **416**, w tym:
 - na podstawie przepisów o pomocy społecznej – **30**,
 - na podstawie przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **354**,
 - na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo – **32**
- odpłatności rodziców biologicznych – **350**,
- usamodzielnianych wychowanków – **73**, w tym:
 - pomoc na kontynuowanie nauki – **62**: w tym: zgodnie z ustawą o pomocy społecznej – **30**, natomiast w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **18**, uchyleneia decyzji administracyjnych i stwierdzenia nienależnie pobranego świadczenia – **14**.
 - pomoc na usamodzielnienie i na zagospodarowanie – **11**,
- skierowań do środowiskowego domu samopomocy oraz odpłatności – **102**,
- umieszczeń w domach pomocy społecznej – **26**, oraz odpłatności za pobyt – **70**,
- postanowień - **6**.

Od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w PCPR zarejestrowano 164 umowy między Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, a osobami prywatnymi bądź firmami.

Zatrudnienie w PCPR

Stan zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w 2013 roku kształtował się na poziomie 17 pracowników (17,00 etatów).

Zatrudnienie pracowników finansowane ze środków PCPR :

1) Dyrektor	1 osoba
2) Zastępca Dyrektora	1 osoba
3) Zespół Finansowo – Księgowy i Kadr
- Główny Księgowy	1 osoba

- Starszy Referent ds. Finansowo-Księgowych 1 osoba (do dn. 28.02.2013 r.)
- Księgowa 1 osoba (od dn. 01.12.2013 r.)
- Podinspektor ds. Kadrowo-Płacowych 1 osoba
- 4) Kancelaria:
 - Podinspektor 1 osoba
- 5) Zespół ds. Pieczy Zastępczej :
 - Kierownik Zespołu ds. Pieczy Zastępczej 1 osoba
 - Pedagog 1 osoba
 - Starszy Pracownik Socjalny 1 osoba
- 6) Zespół ds. Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej
 - Pracownik Socjalny 1 osoba (zastępstwo)
 - Starszy Pracownik Socjalny 1 osoba (urlop wychowawczy)
 - Pracownik Socjalny 1 osoba (od dn. 15.04.2013 r.)
 - Aspirant Pracy Socjalnej 1 osoba
 - Podinspektor 1 osoba
- 7) Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej
 - Psycholog 1 osoba
- 8) Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych:
 - Podinspektor 1 osoba

Zatrudnienie pracowników finansowane ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- 1) Zespół ds. Projektów Celowych
 - Podinspektor – Doradca ds. Osób Niepełnosprawnych 1 osoba
 - pracownik Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych
 - Specjalista ds. Reintegracji Zawodowej i Społecznej - Asystent Koordynatora Projektu – pracownik biura projektu 1 osoba

W 2013 r. w Centrum wykonywane były zadania na podstawie umów cywilno-prawnych, finansowanych ze środków PCPR w zakresie:

- porad prawnych (1 osoba),
- utrzymanie i obsługa strony internetowej PCPR (1 osoba),
- pomoc przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (2 osoby),
- realizacji zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (4 osoby).
- w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej:

L.p.	Stanowisko	Zatrudnienie
1.	Psycholog	5 osób – umowa zlecenie
2.	Prawnik	1 osoba - umowa zlecenie
3.	Sprzątaczką	1 osoba – umowa zlecenie

W celu realizacji programu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, pod nazwą „Dobry start w samodzielność” w okresie: od dnia 1.01.2013 r. do dnia 31.12.2013 r. – dodatkowo pracę tę wykonywali:

L.p.	Stanowisko	Zatrudnienie
1.	Koordynator Projektu	1 osoba – umowa zlecenie
2.	Pracownik ds. Obsługi Finansowej Projektu	1 osoba – umowa zlecenie
3.	Prawnik ds. Obsługi Prawnej Projektu	1 osoba - umowa zlecenie

Wyżej wymienione zadania były finansowane ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pracę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2013 roku wspierali stażyści, skierowani na staż absolwencki przez:

L.p.	Urząd	Zatrudnienie
1.	Powiatowy Urzędy Pracy w Gliwicach	1 osoba (06.05.2013 – 05.08.2013)
2.	Powiatowy Urzędy Pracy w Zabrze	1 osoba (01.12.2012 – 31.03.2013))

W okresie od dnia 14.10.2013 r. do dnia 31.12.2013 r. jedna osoba wspierała prace w ramach porozumienia na wolontariat.

Udział pracowników PCPR w szkoleniach i konferencjach

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2013 r. uczestniczyli łącznie w **39** różnych formach podnoszenia wiedzy fachowej (seminariach, konferencjach, szkoleniach, spotkaniach) dotyczących między innymi:

- 1) realizacji i zarządzania Europejskimi Funduszami Społecznymi,
- 2) procedur administracyjnych oraz realizacji zadań z pomocy społecznej,
- 3) zasad udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym,
- 4) problematyki związanej z opieką nad rodziną i dzieckiem,
- 5) rozwiązywania problemów społecznych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 6) zagadnień z zakresu zasad prowadzenia rozliczeń Programu „Aktywny Samorząd”,
- 7) w zakresie ewidencji księgowej w jednostce budżetowej,
- 8) stosowania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 9) doskonalenia zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego,
- 10) kształcenia i doradztwa dla kadry pomocy i integracji społecznej,
- 11) finansowania i realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 12) stosowania prawa zamówień publicznych.

W zdecydowanej części formy te były nieodpłatne, pokrywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego była to oferta szkoleniowa Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach. Koszt siedmiu szkoleń w wysokości **1 900,94 zł** został pokryty ze środków finansowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, komórkami bezpośrednio odpowiedzialnymi za realizację zadań ustawy z dnia 9 czerwca 2012 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są: Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz Zespół ds. Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej.

▪ Rodzinna piecza zastępcza.

1. Charakterystyka, rodzaj i funkcje rodzin zastępczych.

W roku 2013 pod opieką PCPR w Gliwicach funkcjonowało **134 rodzin** sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w których wychowywało się **201 dzieci** (stan na dzień 31.12.2013 r.). Wśród nich spokrewnionych rodzin zastępczych było **79** (w których wychowywało się 111 dzieci), niezawodowych rodzin zastępczych **45** (w których wychowywało się 56 dzieci) oraz **9** zawodowych rodzin zastępczych (w których wychowywało się 28 dzieci) i **1** rodzinny dom dziecka sprawujący opiekę nad 6 dziećmi.

W powiecie gliwickim powstało **18** nowych rodzin zastępczych, w tym 12 spokrewnionych, 5 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 1 zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym **18** rodzin uległo rozwiązaniu z powodu:

- usamodzielnienia się wychowanków rodziny zastępczej – 7 rodzin zastępczych,
- umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 3 rodziny zastępcze,
- umieszczenia dziecka w innej rodzinie zastępczej – 2 rodziny zastępcze,
- adopcji – 1 rodzina zastępcza,
- powrotu dziecka pod opiekę rodziców naturalnych – 2 rodziny zastępcze,
- zmiany miejsca zamieszkania przez rodzinę zastępczą - 2 rodziny zastępcze.

Tabela: Rodzinne formy pieczy zastępczej w Powiecie Gliwickim w 2013 r.

Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewnione rodziny zastępcze	79	111
Niezawodowe rodziny zastępcze	45	56
Zawodowe rodziny zastępcze	3 ¹⁾	11
Zawodowe rodziny zastępcze wielodzietne	1	4
Zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne	2 ²⁾	4
Zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	3 ³⁾	9
Rodzinny dom dziecka	1	6
Ogółem	134	201

Źródło: Dane PCPR według stanu na dzień 31.12.2013 r.

1) Jedna zawodowa rodzina zastępcza zamieszkuje na terenie powiatu bielskiego.

2) Jedna z zawodowych rodzin zastępczych specjalistycznych zamieszkuje na terenie powiatu tarnogórskiego wychowując dwoje dzieci pochodzących z naszego powiatu.

3) Jedna rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego zamieszkuje na terenie powiatu rybnickiego.

2. Dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Tabela: Dzieci z Powiatu Gliwickiego przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej w 2013 r.

Powiat, w którym zabezpieczono dziecko	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Koszt finansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych w 2013 r.
Powiat Pszczyński	1	1	12 000,00 zł
Miasto Bielsko-Biała	3	5	63 669,60 zł
Powiat Kłodzki	1	2	8 706,64 zł
Miasto Gliwice	1	1	2 017,58 zł
Powiat Jędrzejowski	1	1	8 966,04 zł
Powiat Tarnogórski	3	4	52 729,00 zł
Powiat Lubliniecki	2	2	19 920,00 zł
Powiat Cieszyński	1	1	6 652,02 zł
Powiat Żniński	1	1	12 000,00 zł
Powiat Kluczborski	1	1	13 834,80 zł
Powiat Bielski	1	4	39 390,19 zł
Powiat Myślenicki	1	1	12 000,00 zł
Miasto Rybnik	2	7	48 629,72 zł
Powiat Raciborski	1	3	41 000,00 zł
Miasto Katowice	1	1	13 834,80 zł

Miasto Radom	1	1	2.000,00 zł
Miasto Warszawa	1	1	5.974,76 zł
Ogółem	23	37	363 325,15 zł

Źródło: Dane Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

3. Pełnoletni wychowankowie pozostający nadal w rodzinach zastępczych:

Zgodnie z Art. 37 ust. 1 i 2 „Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

W myśl ww. przepisu w 2013 r. z tego typu wsparcia skorzystało **26** wychowanków pozostałych w **18** rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz w **7** rodzinach zastępczych niezawodowych.

4. Szkolenia dla rodzin zastępczych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób sprawujących pieczę zastępczą.

Szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących się rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą odbywa się w miarę potrzeb w ramach Zespołu ds. Pieczy Zastępczej lub Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

▪ Spokrewnione rodziny zastępcze:

W bieżącym roku przeprowadzono 2 szkolenia mające na celu podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych spokrewnionych, w których uczestniczyło 11 osób. Szkolenia prowadzone były według scenariusza przygotowanego przez pracowników Centrum i odbywały się w siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR w Gliwicach. Uczestnicy otrzymali wiedzę z zakresu ogólnego funkcjonowania rodzin zastępczych, problemów prawnych oraz psychologicznych aspektów opiekuńczo-wychowawczych.

▪ Rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe oraz prowadzący rodzinny dom dziecka:

W omawianym okresie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przystąpiło do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dla powiatów ziemskich pt. „Wzmacnianie rozwoju lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, w ramach którego pozyskano środki finansowe w wysokości 8.200,00 zł na realizację Programu Profilaktycznego po nazwę „Przemoc rodzi przemoc – nauczmy dzieci bez niej żyć”.

W Programie tym, wzięło udział 30 osób zajmujących się niezawodowo i zawodowo rodzinną pieczę zastępczą, które w okresie od października do listopada 2013 r. uczestniczyły w specjalistycznych szkoleniach prowadzonych przez wykwalifikowanych psychologów.

Na przełomie sierpnia i września 2013 r. jedna z niezawodowych rodzin zastępczych uczestniczyła również w warsztacie zorganizowanym i poprowadzonym przez Centrum Psychologiczne „item” z Żywca pt. „Jak wychowywać dziecko po traumie”.

5. Formy pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych.

W 2013 r. nadal funkcjonowała nieformalna grupa wspierających się wzajemnie rodzin zastępczych skupionych wokół Stowarzyszenia „Gniazdo” w Świbiu, prowadzona przez zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego. Na spotkania organizowane przez niniejszą grupę zapraszani są pracownicy Centrum.

Jak co roku, również w 2013 r. grupa zorganizowała „Święto Truskawki” oraz „Święto Ziemniaka”, a także „Mikołajki” oraz „Mikołajkowe robienie stroików”, w których licznie uczestniczyły różne rodziny zastępcze z Powiatu Gliwickiego oraz zaproszeni goście spoza Powiatu.

6. Terapia i poradnictwo dla rodzin zastępczych.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzona jest w PCPR w Gliwicach przez Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

W tym okresie z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego skorzystały **24 rodziny zastępcze**.

Należy dodać, że rodziny zastępcze i dzieci korzystają z terapii również w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych funkcjonujących w Powiecie Gliwickim i na terenie Miasta Gliwice, Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks w Gliwicach oraz w Gliwickim Centrum Edukacyjno-Rehabilitacyjnym w Gliwicach.

Osoby sprawujące pieczę zastępczą mają zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. Z tego typu wsparcia skorzystało w 2013 r. **9** rodzin zastępczych.

7. Okresowa ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresowa ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonywana jest w oparciu o Rozdział 4 tejże ustawy, tj. przeprowadzana jest wizyta w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy we współpracy z rodziną, pedagogiem i w razie konieczności z innymi osobami, o których mowa w art. 130 ww. ustawy dokonują oceny w oparciu o kwestionariusz stworzonego na tę okoliczność wywiadu. Wizyty odbywają się w miarę potrzeb rodziny, w przypadku dzieci poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż raz na pół roku. Następnie zgodnie z art. 131 ustawy formułowana jest pisemna opinia o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, która kierowana jest do Sądu Rodzinnego. W 2013 r. PCPR w Gliwicach przekazało **203** opinie do Sądu Rejonowego w Gliwicach.

8. Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy dokonywana jest przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie art. 129-131 ww. ustawy. Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka dokonywano w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogiem i psychologiem. Ocenę przeprowadza się nie później niż przed upływem jednego roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

W 2013 r. oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka zostały przeprowadzone w okresie od września do listopada br. i objęły **20** rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka. Wszystkie rodziny uzyskały oceny pozytywne.

9. Zgłaszanie dzieci do adopcji.

W 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zgłosiło **12** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego. Do adopcji trafiło **4** dzieci.

10. Organizacja opieki nad dziećmi w czasie urlopu, choroby lub zdarzeń losowych dotyczących opiekunów zastępczych.

W czasie urlopu rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka, a także w sytuacji nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka czasowo opieka nad dziećmi umieszczonymi ww. formach rodzinnej pieczy zastępczej może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Rodzinę pomocową mogą stanowić osoby pełniące już pieczę zastępczą lub przeszkolone do pełnienia pieczy zastępczej.

W 2013 r. jedna zawodowa rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka skorzystali ze wsparcia rodzin pomocowych w okresie swojego pobytu na urlopie. PCPR

w Gliwicach przygotował i pokrył koszty zatrudnienia ww. rodzin pomocowych w ramach umów zlecenia. Łączny koszt zatrudnienia rodzin pomocowych w roku 2013 wyniósł 4 786,80 zł.

11. Współpraca z Sądami Rodzinnymi i Prokuraturą.

W 2013 r. upoważnieni przez Dyrektora pracownicy PCPR w Gliwicach uczestniczyli w **36** rozprawach sądowych dotyczących spraw opiekuńczych dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Sprawy te dotyczyły przede wszystkim wydania lub zmiany zarządzeń opiekuńczych, ustanowienia opieki prawnej oraz ustanowienia pieczy zastępczej.

Ponadto w omawianym okresie, PCPR w Gliwicach w **2** przypadkach złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wobec małoletnich do Prokuratury Rejonowej w Gliwicach.

▪ Kandydaci zgłaszający gotowość do sprawowania pieczy zastępczej.

Działania dotyczące powyższego zadania zostały określone w Procedurze kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przyjętej Zarządzeniem Nr 13/2013 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z dnia 29.11.2013 r.

1. Nabór i kwalifikacja wstępna kandydatów.

W 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w ramach poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze dla dzieci z powiatu gliwickiego pozyskało **6 rodzin** chętnych do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Chęć uzupełnienia kwalifikacji na zawodową rodzinę zastępczą zgłosiła **1 rodzina** zastępcza niezawodowa. Natomiast spośród zawodowych rodzin zastępczych, **1 rodzina** uzupełniła swoje dotychczasowe kwalifikacje, a **1 rodzina** uzyskała kwalifikacje do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Na zlecenie Sądów Rodzinnych w 2013 r. rozpoznano możliwość pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej i zaopiniowano kandydatury dla **18 rodzin**.

W 2013 r. PCPR w Gliwicach odpowiedziało na Konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2013, dzięki czemu Powiat Gliwicki otrzymał dofinansowanie na realizację zadania pn. „Szkolenie rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego” w wysokości **2 950,00 zł**. Środki te w całości zostały przeznaczone na pokrycie kosztu ww. szkoleń.

2. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej.

W 2013 r. PCPR w Gliwicach prowadziło działalność konsultacyjno-diagnostyczną, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 12 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez szczegółowe rozpoznanie sytuacji i warunków osób kandydujących do pełnienia pieczy zastępczej. Następnie osoby, które przeszły pozytywnie wstępną weryfikację, kierowane są do odbycia szkolenia organizowanego przez PCPR w Gliwicach.

3. Organizacja szkoleń dla kandydatów w 2013 r.

Zgodnie z art 43 ustawy z dnia 9 czerwca 2012 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Gliwicach kieruje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka na specjalistyczne szkolenie, po przeprowadzeniu oceny pod względem spełniania wymaganych warunków. W 2013 r. zgodnie z umową Nr PCPR/1161/1/2013 z dnia 14.08.2012 r. kandydaci na rodziny zastępcze byli kierowani do Ośrodka Adopcyjnego i Pieczy Zastępczej Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu-Stolarzowicach, który przeprowadza stosowne szkolenie.

Łączny koszt szkoleń dla ww. kandydatów w roku 2013 wyniósł 11 680,00 zł.

▪ Instytucjonalna piecza zastępcza.

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Powiecie Gliwickim.

W 2013 r. na terenie powiatu gliwickiego funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. i były to:

- Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego, tj. „Rodzinny Dom dla Dzieci” w Paczynie jest powiatową jednostką organizacyjną, działającą w oparciu o własny statut i regulamin oraz między innymi o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2013 r. w „Rodzinnym Domu dla Dzieci” w Paczynie przebywało **8** dzieci w wieku od 8 do 17 lat.

W placówce zatrudniony jest Dyrektor oraz wychowawca, a także osoba przyjęta na umowę zlecenie do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Sprawy finansowo-księgowo prowadzone są przez PCPR w Gliwicach.

„Rodzinny Dom dla Dzieci” w Paczynie w 2013 r. współpracował z PCPR w Gliwicach w zakresie dokonywania oceny sytuacji dziecka i tworzenia indywidualnego planu pracy z dzieckiem. Spotkania zespołu odbywały się raz na pół roku i uczestniczył w nich przedstawiciel Centrum.

Zgodnie z Obwieszczeniem Starosty Powiatu Gliwickiego z dnia 13 marca 2013 r. średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w „Rodzinnym Domu dla Dzieci” w Paczynie w 2013 r. wynosiły 2 375,71 zł.

Łączny koszt prowadzenia „Rodzinnego Domu dla Dzieci” w Paczynie w roku 2013 wyniósł 228 336,86 zł.

- Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Knurowie wchodząca w skład Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie jest placówką całodobową typu socjalizacyjnego.

Jej funkcjonowanie jest wynikiem podpisania przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach umowy dotyczącej realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego. W 2013 r. ww. umowa, na nasz wniosek została aneksowana w części dotyczącej liczby miejsc dla dzieci, którą zwiększono z 8 do 14. Powodem takiej decyzji była zwiększająca się w ciągu 2013 r. ilość dzieci powyżej 10 roku życia, w stosunku do których Sąd Rodzinny orzekł umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także sytuacje życiowe (śmierć rodzica zastępczego), które wymagały od nas natychmiastowej reakcji w postaci zabezpieczenia dziecka w alternatywnym środowisku zastępczym.

Do Placówki przyjmowana jest przede wszystkim młodzież w wieku od 14 do 18 lat posiadająca stosowne postanowienie sądu. Skierowanie wydaje dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w porozumieniu z dyrektorem Placówki.

Zgodnie z Obwieszczeniem Starosty Powiatu Gliwickiego z dnia 13 marca 2013 r. średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Knurowie w 2013 r. wynosił 3 965,42 zł.

W 2013 r. w Placówce przebywało zgodnie ze skierowaniem **16** wychowanków, spośród których **3** wychowanków opuściło Placówkę z powodu osiągnięcia pełnoletności oraz przeniesienia do innej placówki.

Łączny koszt utrzymania dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Knurowie w roku 2013 wyniósł 483 364,57 zł.

2. Dzieci w placówkach poza Powiatem Gliwickim.

W 2013 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów przebywało **25** dzieci pochodzących z Powiatu Gliwickiego.

Zgodnie z art. 231 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w okresie 4 lat od daty wejścia

w życie cyt. ustawy, tj. od dnia 01.01.2012 r. mogą być umieszczane tylko dzieci powyżej 10 roku życia.

Tabela: Dzieci pochodzące z naszego powiatu umieszczone w placówkach w innych powiatach w 2013 r.:

Powiat	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Finansowanie pobytu	
			Średni miesięczny koszt utrzymania w 2013 r.	Koszt w ciągu 2013 r.
Miasto Gliwice	Dom Dziecka Nr 1	2	4.094,51 zł	93.048,58 zł
Miasto Gliwice	Dom Dziecka Nr 2	5	4.529,03 zł	245.337,01 zł
Powiat Pszczyński	Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny „Przystań”	1	4.180,28 zł	19.154,78 zł
Miasto Zabrze	Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu	1	4.756,00 zł	55.014,00 zł
Powiat Wadowicki	Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Jaszczurowej z siedzibą w Radoczy	1	3.635,00 zł	43.681,00 zł
Powiat Raciborski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Kuźni Raciborskiej	14	2.942,00 zł	390.835,73 zł
Powiat Kraśnicki	Dom Dziecka w Kraśniku	1	3.683,00 zł	44.249,00 zł
Ogółem		25	891.320,10 zł	

Źródło: Dane Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

▪ Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej

W 2013 r. PCPR w Gliwicach przeprowadziło **280** postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia obowiązku odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnej.

W **81** przypadkach zgodnie z decyzjami administracyjnymi naliczono pełną lub częściową odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Według stanu na dzień 31.12.2013 r. **29** rodziców biologicznych zobowiązanych jest do wniesienia naliczonych opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w łącznej kwocie 337 398,07 zł.

Rodzice biologiczni w 5 przypadkach regularnie dokonują naliczonej odpłatności (aktualna kwota dokonanych wpłat wynosi 6 125,13 zł), w 12 sytuacjach należność jest ściągana za pośrednictwem komornika (aktualna kwota ściągniętych należności wynosi 14 572,45 zł), w 8 postępowanie egzekucyjne prowadzi urząd skarbowy (aktualna kwota ściągniętych należności wynosi 16 747,97 zł), a **3** rodziców biologicznych złożyli wnioski o rozłożenie naliczonej opłaty na raty, która po analizie ich sytuacji socjalno-bytowej i osobistej została uznana za zasadną.

Po wnikliwej analizie zgromadzonej w toku postępowania administracyjnego dokumentacji w **196** przypadkach rodzin odstąpiono od naliczenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela: Liczba przeprowadzonych postępowań dotyczących ustalenia bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

	Odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	Odstąpienia częściowe od ustalenia opłaty zobowiązania częściowe	Zobowiązania całkowite do ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	Rozłożenia na raty naliczonej opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	OGÓŁEM
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	196	12	69	3	280

Źródło: Dane PCPR na dzień 31.12.2013 r.

Powodem naliczenia pełnej opłaty był brak możliwości rozeznania sytuacji rodziców biologicznych, gdyż nie nawiązali kontaktu z pracownikami Centrum.

Dużym utrudnieniem w przeprowadzeniu niektórych postępowań był brak możliwości ustalenia aktualnych adresów pobytu rodziców, gdyż nie poinformowali oni o jego zmianie, nie nawiązali kontaktu z pracownikiem socjalnym (dokonywano prób ustalenia adresów przy pomocy urzędów gmin, Centrum Personalizacji Dokumentów MSW w Warszawie, a także występowano do sądu o ustalenie kuratora do doręczeń). Pracownicy Centrum w celu rzetelnego przeprowadzenia postępowania wysyłają zapytania do różnych instytucji takich jak: powiatowe urzędy pracy, urzędy skarbowe, urzędy miejskie a także komisariaty policji.

Przy analizie zgromadzonej dokumentacji pracownicy Centrum brali pod uwagę wszystkie możliwe okoliczności mogące mieć wpływ na wydanie decyzji administracyjnej naliczającej pełną, częściową odpłatność oraz odstąpienie od jej naliczenia takie jak: sytuacja materialna, zdrowotna rodziny, a także poniesione wydatki w związku z długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością.

W przypadkach, gdy zobowiązani rodzice biologiczni nie ponosili naliczonych opłat za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej, PCPR w Gliwicach podjęło działania mające na celu uzyskanie zwrotu ww. opłat poprzez wystąpienie do urzędów skarbowych oraz komorników działających przy sądach rejonowych.

Tabela: Wpływy z opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej uzyskanych w 2013 r.

	Liczba osób/rodzin od których uzyskano zwrot środków	Łączna kwota wpływu
Wpłaty na konto PCPR w Gliwicach przez rodziców biologicznych	5	6 125,13 zł
Wpływy z urzędów skarbowych	8	16 747,97 zł
Wpływy od komorników	12	14 572,45 zł
OGÓŁEM:	25	37 445,55 zł

Źródło: Dane PCPR na dzień 31.12.2013 r.

▪ **Pomoc dla osób usamodzielnianych:**

W 2013 roku liczba usamodzielnianych wychowanków, którzy skorzystali ze świadczeń PCPR w Gliwicach wyniosła łącznie **58** osób, w tym **41** wychowanków rodzin zastępczych, **16** placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz **1** młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Znaczna część usamodzielnianych wychowanków, bo aż **36** otrzymało świadczenia na tzw. „starych zasadach” czyli w oparciu o przepisy obowiązujące przed dniem 01.01.2012 r., tj. ustawę dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z zm.), natomiast **21** wychowanków otrzymało świadczenia dla osób usamodzielnianych w oparciu o „nowe zasady” czyli o obecnie obowiązujące przepisy, tj. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U z 2013 r., poz. 135 ze zm.).

Z pomocy na kontynuowanie nauki skorzystało **48** osób, w tym **36** wychowanków rodzin zastępczych, **12** placówek opiekuńczo-wychowawczych i **1** młodzieżowego ośrodka wychowawczego. Świadczenie na „starych zasadach” otrzymało **29** osób, natomiast na „nowych zasadach” **18** oraz **1** wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, na łączną kwotę 220.255,98 zł.

Pomoc na usamodzielnienie w 2013 r. otrzymało **7** wychowanków, w tym **3** wychowanków rodzin zastępczych, **4** placówek opiekuńczo-wychowawczych, **6** na „starych zasadach”, natomiast 1 na „nowych zasadach”, na łączną kwotę 37.893,00 zł.

Pomoc na zagospodarowanie otrzymały 4 osoby, w tym 2 wychowanków rodzin zastępczych, 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych, 2 na „starych zasadach”, 2 na „nowych zasadach”, na łączną kwotę 8.428,34 zł.

Tabela: Liczba usamodzielnianych wychowanków, którzy otrzymali w 2013 r. świadczenia z PCPR w Gliwicach.

Rodzaj pieczy zastępczej	Wszystkie świadczenia	Pomoc na kontynuowanie nauki	Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie
Wychowankowie rodzin zastępczych	41	36	3	2
Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	16	12	4	2
Stare zasady ¹	36	29	6	2
Nowe zasady ²	21	18	1	2
Wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych	1	1	0	0
OGÓŁEM	58	48	7	4

Źródło: Dane PCPR na dzień 31.12.2013 r.

1 – świadczenia przyznawane na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; tekst jednolity Dz. U z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.).

2 – świadczenia przyznawane na podstawie przepisów tj. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U z 2013 r., poz. 135 ze zm.) obowiązujących od 01.01.2012 r.

1. Usamodzielniani na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2013 r. świadczeniami dla osób usamodzielnianych objęliśmy **20** wychowanków pieczy zastępczej, w tym 13 rodzin zastępczych, a 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Pomocą na kontynuowanie nauki objęliśmy **18** wychowanków, w tym **13** rodzin zastępczych i **5** placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Pomocą na usamodzielnienie objęliśmy **1** wychowankę placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela: Liczba usamodzielnianych wychowanków, którzy otrzymali w 2013 r. świadczenia na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzaj pieczy zastępczej	Wszystkie świadczenia	Pomoc na kontynuowanie nauki	Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie
Wychowankowie rodzin zastępczych	14	13	0	1
Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	7	5	1	1
OGÓŁEM	21	18	1	2

Źródło: Dane PCPR na dzień 31.12.2013 r.

2. Usamodzielniani na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 240 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej świadczeniami objęliśmy **38** wychowanków, w tym **30** rodzin zastępczych, **7** placówkach opiekuńczo-wychowawczych i **1** młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Pomocą na kontynuowanie nauki objęliśmy **30** wychowanków, w tym **23** rodzin zastępczych, **6** placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz **1** młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Pomocą na usamodzielnienie objęliśmy **6** wychowanków, w tym **3** rodzin zastępczych oraz **3** placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej objęliśmy 2 wychowanków, w tym 1 rodziny zastępczej i 1 placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela: Liczba usamodzielnianych wychowanków, którzy otrzymali w 2013 r. świadczenia na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.)

Rodzaj pieczy zastępczej	Wszystkie świadczenia	Pomoc na kontynuowanie nauki	Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie
Wychowankowie rodzin zastępczych	30	23	3	1
Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	7	6	3	1
Wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych	1	1	0	0
OGÓŁEM	38	30	6	2

Źródło: Dane PCPR na dzień 31.12.2013 r.

▪ **Realizacja 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2012-2014:**

Kluczowym elementem określonym w 3-letnim Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Gliwickim na lata 2012-2014 (przyjętym przez Zarząd Powiatu Gliwickiego uchwałą Nr 412/2012 z dnia 16.10.2012 r.) są roczne limity rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka, a także prognozowanie przyrostu spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych w danym roku.

Tabela: Realizacja rocznych limitów rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka w 2013 r.

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Roczny limit w 2013 r.	Liczba funkcjonujących w 2013 r.
Zawodowe rodziny zastępcze, w tym:	11	9
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	4	3
specjalistyczne	2	2
Rodzinne domy dziecka	3	1

Źródło: Dane PCPR za 2013 r.

Analiza powyższych danych potwierdza, iż w pozyskiwaniu kandydatów do pełnienia pieczy zastępczej napotykamy na wiele trudności. Mimo podejmowanych prób w ubiegłym roku nie udało nam się zrealizować planowanych limitów w zakresie liczby zawodowych rodzin zastępczych, w tym pogotowia rodzinnych oraz liczby funkcjonujących rodzinnych domów dziecka. Jednakże przygotowaliśmy jedną rodzinę do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i uzupełniliśmy kwalifikacje jednej rodziny na zawodową rodzinę zastępczą. Planujemy w br. podjąć współpracę z ww. kandydatami w ramach nowych form pieczy zastępczej.

Tabela: Realizacja prognozy ustanowienia nowych rodzin zastępczych w 2013 r.

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Prognoza na rok 2013 r.	Liczba ustanowionych w 2013 r.
Spokrewnione rodziny zastępcze	12	13
Niezawodowe rodziny zastępcze	8	5

Źródło: Dane PCPR za 2013 r.

W roku 2013 sądy zawiązały mniejszą od prognozowanej liczbę niezawodowych rodzin zastępczych, ale większą spokrewnionych rodzin. Kandydaci do tych form pieczy zastępczej często wyłaniani są w sytuacjach nagłych i trudnych życiowo z kręgu rodziny i krewnych dziecka.

▪ **Finansowanie pieczy zastępczej.**

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na świadczenia dla rodzin zastępczych i wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w roku 2013 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela: Koszty rodzinnej pieczy zastępczej w 2013 r.

Rodzaj wydatku	Liczba osób pobierających świadczenia w 2013 r.	Wydatki w roku 2013
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	148	1 749 263,01 zł
Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	21	39 490,00 zł
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	36	187 875,06 zł
Pomoc na usamodzielnienie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	3	16 470,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	2	3 988,50 zł
Wynagrodzenie osób prowadzących zawodowe rodziny zastępcze lub rodzinny dom dziecka (wraz z pochodnymi)	10	373 977,92 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	3	25 009,85 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego	1	1 700,00 zł
Świadczenie na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	13	15 950,00 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	5	10 300,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia – raz w roku	82	23 150,00 zł

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Wydatki Powiatu Gliwickiego związane z umieszczeniem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2013 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela: Koszty instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2013 r.

Rodzaj wydatku	Liczba dzieci umieszczonych w placówkach	Wydatki w roku 2013 r.
Wydatki na funkcjonowanie Rodzinnego Domu dla Dzieci w Paczynie	8	228 336,86 zł
Wydatki na utrzymanie dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Knurowie	16*	483 364,57 zł

Wydatki na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów	25	891 320,10 zł
---	----	---------------

Źródło: Dane PCPR i WZiPS z 2013 r.

*3 dzieci skreślona w ciągu 2013 roku

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach związane z usamodzielnianiem się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w roku 2013 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela: Koszty usamodzielnień wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2013 r.

Rodzaj wydatku	Liczba wychowanków pobierających świadczenie w 2013 r.	Wydatki w roku 2013
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	8	37 845,52 zł
Pomoc na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	3	21 423,00 zł

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

NIERUCHOMOŚĆ W BOJSZOWIE PRZY UL. BRZOZOWEJ 6 BĘDĄCA W TRWAŁYM ZARZĄDZIE PCPR

W budynku w Bojszowie przy ul. Brzozowej 6, który znajduje się w trwałym zarządzie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, zamieszkują prowadzący rodzinny dom dziecka, sprawujący opiekę nad 6 dziećmi.

W 2013 r. ww. rodzinie przyznano następujące świadczenia na:

- pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dzieci lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka (zakup wykładziny do 4 pokoi, łóżko i 6 krzesel) w łącznej wysokości 4 200,00 zł,
- pokrycie kosztów związanych z remontem domu jednorodzinnego (zakup i montaż zamków do okien oraz drzwi do węglarki) w łącznej wysokości 1 700,00 zł,
- utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka (media) w wysokości 8 641,23 zł.

Ponadto PCPR w Gliwicach comiesięcznie wypłacało: świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania 6 dzieci, wynagrodzenie dla prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz wynagrodzenie dla osoby do pomocy przy pracach gospodarskich.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE I INTERWENCJA KRYZYSOWA

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej realizuje zadania takie jak: **interwencja kryzysowa**, oraz **poradnictwo specjalistyczne** obejmujące poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne.

Powyższe zadania określone są w Ustawie o pomocy społecznej, Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Najczęstszymi sytuacjami, w których została udzielona pomoc przez pracowników tego Zespołu były: przemoc w rodzinie (psychiczna, fizyczna, ekonomiczna, seksualna), trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym (na skutek np.: rozvodu, rozstania z bliską osobą, choroby przewlekłej), zaburzenia psychopatologiczne i psychiczne (w tym nie radzenie sobie ze złością, agresją), problemy wychowawcze (w tym problemy wychowawcze rodzin zastępczych), konflikty małżeńskie i w konkubinacie, alkoholizm (własny i/lub współuzależnienie), rozwód, trudności adaptacyjne do nowej sytuacji (np.: małżeństwo, urodzenie dziecka, itp.), kryzys wartości, konflikty rodzinne.

Specjaliści Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej powoływani są także do grup roboczych przez Zespoły Interdyscyplinarne działające na terenie gmin powiatu

gliwickiego. Udzielają pomocy przede wszystkim osobom doznającym przemocy, ale także, jeśli zachodzi taka potrzeba, pracują z osobami stosującymi przemoc w rodzinie w zakresie poradnictwa psychologicznego.

Poradnictwo specjalistyczne obejmuje poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne. Jest ono świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej realizuje się poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

W siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej działającego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizowane były przez cały 2013 rok porady prawne. W każdy czwartek w godzinach od 13:00 do 15:30 oraz w ostatnie czwartki każdego miesiąca w godzinach od 15:00 do 17:30 udzielano niezbędnej pomocy prawnej osobom, które zgłaszały takie potrzeby pracownikom socjalnym lub psychologom zatrudnionym w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej. Przez okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. pomoc prawną uzyskało 77 osób, udzielono 89 konsultacji prawnych z czego 8 osób zwracało się z prośbą o poradę więcej niż dwa razy. Udzielanie pomocy prawnej polegało głównie na poradach ustnych oraz przygotowywaniu projektów pism procesowych inicjujących postępowanie sądowe (pозew o rozwód, ustalenie kontaktów z dziećmi, alimenty). W roku 2013 r. zdecydowanie największe było zapotrzebowanie na porady z zakresu prawa rodzinnego, nieco mniejsze z zakresu prawa cywilnego.

Nieznacznie zmieniła się struktura porad prawnych:

52 sprawy dotyczyły problemów z zakresu prawa rodzinnego,

22 sprawy dotyczyły problemów z zakresu prawa cywilnego,

11 spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa karnego,

4 sprawy dotyczyły problemów z zakresu prawa o ochronie praw lokatorów,

15 sporządzonych pism procesowych.

Przez cały 2013 r. utrzymywało się stałe zapotrzebowanie na porady prawne. Średni okres oczekiwania na poradę wynosił 7 dni. Zdarzały się natomiast okresy zwiększonego zapotrzebowania na pomoc prawną (okres oczekiwania na poradę wynosił do trzech tygodni).

Poradnictwo psychologiczne i rodzinne realizuje się poprzez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii, obejmuje problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych, a także terapię rodzinną.

W Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej poradnictwo rodzinne realizowane jest w szczególności we ścisłej współpracy z Zespołem do spraw Pieczy Zastępczej. Specjaliści diagnozują oraz sporządzają wstępne opinie kandydatów na rodziny zastępcze, a także zapewniają wsparcie, poradnictwo i terapię osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, sygnalizującym lub przejawiającym trudności wychowawcze. W 2013 roku pomoc ta miała charakter zarówno indywidualny jak i rodzinny, a także grupowy. Możliwość konsultacji psychologicznych, wsparcia, poradnictwa i terapii mają także dzieci przebywające pod opieką rodziców zastępczych. Praca Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej obejmowała także szeroko rozumianą profilaktykę przeciwdziałania zachowaniom dysfunkcyjnym zarówno u rodziców dzieci biologicznych, rodziców sprawujących opiekę zastępczą oraz samych wychowanków. Profilaktyka obejmowała psychoedukację w zakresie destrukcyjnych zachowań (indywidualnych i rodzinnych), uzależnień, wykluczenia społecznego, problemów wychowawczych, przemocy, trudności szkolnych, zachowań autodestrukcyjnych, oraz innych obejmujących dbanie o stan zdrowia psychicznego, relacji rodzinnych i społecznych. Z ramienia Zespołu uruchomiona została także grupa psychoedukacyjna dla nastoletnich wychowanków rodzin zastępczych, prowadzona przez dwóch psychologów. W okresie od 20.09.2013r. do 16.12.2013r. w ramach grupy odbyło się 5 spotkań, w których wzięto udział łącznie 10 osób. Spotkania odbywały się w siedzibie zespołu w piątki w godzinach 15:30-18:30. Podczas spotkań poruszono następującą tematykę: „Poznaj siebie – poczucie własnej wartości”, „Konflikt autonomii”, „Złościć się czy nie złościć, o emocji słów kilka”.

W siedzibie Zespołu odbywały się też szkolenia rodzin zastępczych. W 2013 roku miały miejsce dwa takie szkolenia, których celem było podniesienie kwalifikacji w zakresie pełnienia rodzicielstwa zastępczego. Szkolenia te prowadzone były przez trzech specjalistów (psychologa, prawnika i pracownika socjalnego) i wzięto w nich udział 11 osób.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej udzielał także doradztwa metodycznego pracownikom Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz innym pracownikom socjalnym w miarę zapotrzebowania.

Pomoc w siedzibie Zespołu oferowana była następującym grupom klientów:

- klientom indywidualnym
- parom małżeńskim i w konkubinacie
- rodzinom (w tym także rodzinom zastępczym)
- dzieciom (w tym wychowankom przebywającym w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego).

Stosowane formy pomocy obejmowały: interwencję kryzysową – głównie dla osób doznających przemocy w rodzinie, poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, prawne, poradnictwo dla rodzin zastępczych, pomoc psychologiczną i wsparcie, terapię indywidualną, małżeńską, dla par, rodzinną, poradnictwo drogą mailową i telefoniczną oraz interwencje w środowisku. Zwłaszcza te ostatnie zasługują na szczególne podkreślenie, ponieważ są one stosowane wobec tych grup klientów, którzy z różnych powodów, najczęściej z powodu bardzo trudnej sytuacji osobistej i materialnej, nie są w stanie dotrzeć do siedziby Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej w Gliwicach.

W roku 2013 w siedzibie Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej pomocą objęto 374 osób i udzielono 483 konsultacji, w tym:

- 295 indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych;
- 42 indywidualnych konsultacji psychologicznych dla dzieci;
- 26 konsultacje dla par;
- 31 rodzinnych konsultacji psychologicznych;
- 89 konsultacje prawne;
- 25 godzin superwizji zespołu, które obejmowały zagadnienia pracy z rodzinami pełniącymi opiekę zastępczą w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej.

W pierwszym kwartale 2013r. uruchomiono grupę dla osób doznających przemocy w rodzinie pt. „Wiem! Potrafię się obronić”. Grupa psychoedukacyjno-wspierająca prowadzona była przez dwóch psychologów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach. Spotkania uczestniczek odbywały się dwa razy w miesiącu w poniedziałki w godzinach 16:00-17:30.

Do grupy psychoedukacyjno-wspierającej zakwalifikowano 10 uczestniczek z terenu powiatu gliwickiego, które zgłaszały doświadczanie przemocy ze strony osób bliskich, pozostawały z tego powodu pod opieką psychologiczną w kontakcie indywidualnym w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej lub były zgłoszone przez funkcjonujące w powiecie gliwickim Ośrodki Pomocy Społecznej.

Na pierwsze spotkanie grupy w dniu 04.02.2013 stawily się jedynie trzy osoby. Drugie spotkanie odbyło się dnia 18.02.2013 – uczestniczyły w nim cztery spośród zakwalifikowanych osób. W trzecim spotkaniu 04.03.2013, mimo wcześniejszych deklaracji obecności, uczestniczyły jedynie 2 osoby. W związku z nieobecnością zdecydowanej większości zakwalifikowanych do grupy osób psychologzy podjęły decyzję o jej zamknięciu i ewentualnie ponownym wznowieniu rekrutacji do grupy.

Grupę ponownie wznowiono w ramach Programu „Wiem, potrafię się obronić!”. Grupa psychoedukacyjno-wspierająca dla osób doznających przemocy w rodzinie. Program ten był współfinansowany ze środków Województwa Śląskiego w ramach konkursu dla powiatów ziemskich pod nazwą *Wzmacnianie rozwoju lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Spotkania grupy miały miejsce w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielowsi. Szczegółowe informacje na temat spotkań

grupowych znajdują się w rozdziale „Projekty realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie”

W 2013r. program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie nie został uruchomiony z powodu zbyt małej ilości osób chętnych do uczestnictwa w nim (4 osoby). Osoby, które się zgłosiły do uczestnictwa zostały skierowane do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Gliwicach (za przyzwoleniem Kierownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Gliwicach), gdzie zebrała się większa grupa osób chętnych do ww. programu i pierwsze spotkanie uczestników planowane jest na 17.01.2014r.

Pracownicy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej brali też udział w spotkaniach superwizyjnych prowadzonych przez dwóch specjalistów. Pierwszy cykl czterech spotkań miał na celu omówienie trudnych sytuacji z zakresu przemocy w rodzinach powiatu gliwickiego i prowadzony był przez jednego specjalistę.

Drugi cykl czterech spotkań połączony z uczestnictwem w szkoleniu z zakresu komunikacji medialnej obejmował omówienie trudnych sytuacji dotyczących rodzin zastępczych (głównie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, które doświadczyły skutków problemów alkoholowych w tym przemocy w rodzinach biologicznych) oraz omówienie sytuacji trudnych dla pracowników instytucji, związanych z odebraniem dziecka z rodziny biologicznej i umieszczenie go w rodzinie zastępczej przy pojawieniu się lokalnych mediów. W/w drugi cykl czterech spotkań odbył się w ramach Programu Wsparcie specjalistycznego doradztwa lub konsultacji oraz superwizji dla osób pracujących z rodzinami doświadczającymi skutków problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie i był współfinansowany ze środków Województwa Śląskiego w ramach konkursu dla powiatów ziemskich pod nazwą *Wzmacnianie rozwoju lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Szczegółowe informacje o Programie znajdują się w rozdziale „Projekty realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie”.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przez cały okres 2013 roku współpracował z różnymi instytucjami z terenu powiatu gliwickiego, takimi jak: Ośrodki Pomocy Społecznej, zespoły kuratorskiej służby sądowej, komisariaty policji, prokuratura, szkoły, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe zajmujące się wspieraniem i ochroną praw różnych grup społecznych: dzieci, osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób doznających przemocy, osób pokrzywdzonych przestępstwem.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy współpracy ze wszystkimi komórkami wewnętrznymi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie opracował Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Gliwickiego Nr XXXVII/236/2013 z dnia 30.10.2013r.

Specjaliści z Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zapewniają klientom komfort korzystania z szeroko rozumianej pomocy i wsparcia w bardziej anonimowy sposób, ponieważ siedziba znajduje się na tyłach budynku Starostwa, posiada osobne wejście i zajmuje dwa oddzielne pomieszczenia. Jednakże utrudnieniem jest brak poczekalni dla klientów, a także zbyt mała liczba pomieszczeń, co uniemożliwia pracę w tym samym czasie kilku specjalistów.

POMOC ŚRODOWISKOWA I INSTYTUCJONALNA

Domy Pomocy Społecznej.

Na terenie powiatu gliwickiego funkcjonowało w 2013 r. 5 ponadlokalnych domów pomocy społecznej. Łączna liczba miejsc statutowych: 366.

Domy Pomocy Społecznej zapewniają swoim mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, edukacyjne, społeczne i religijne.

Wykaz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Powiat Gliwicki

Dom Pomocy Społecznej	Typ Domu	Liczba miejsc statutowych	Średni miesięczny koszt (ogłoszony)	Liczba osób oczekujących na skierowanie lub umieszczenie	Liczba decyzji o skierowaniu lub umieszczeniu ¹	Liczba decyzji o odpłatności ¹
Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach ul.Kozielska 1 44-153 Sośnicowice	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	124	3 223,00 zł	9	3	34
Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej ul.Knurowska 13 44-144 Kuźnia Nieborowska	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	51	3 578,00 zł	3	3	12

Źródło: Dane PCPR. Stan na 31.12.2013 r.

1- decyzje wydane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Trzy domy pomocy społecznej prowadzone są przez podmioty niepubliczne na zlecenie Powiatu Gliwickiego na podstawie 5-letnich umów o realizację zadania: prowadzenie domów pomocy społecznej, co obrazuje poniżej tabela.

Wykaz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych na zlecenie Powiatu Gliwickiego

Dom Pomocy Społecznej	Typ Domu	Liczba miejsc statutowych	Średni miesięczny koszt (ogłoszony)	Liczba osób oczekujących na skierowanie lub umieszczenie	Liczba decyzji o skierowaniu lub umieszczeniu ¹	Liczba decyzji o odpłatności ¹
Dom Pomocy Społecznej w Pilchowicach prowadzony przez zakon o.o. Kamilianów ul.Damrota 7 44-145 Pilchowice	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	60	2 709,94 zł	2	1	11
Dom Pomocy Społecznej „Caritas” Diecezji Gliwickiej w Wiśniczach ul.Wiejska 42a 44-187 Wielowieś	dla osób w podeszłym wieku	80	2 845,55 zł	11	18	8
Dom Pomocy Społecznej w Knurowie prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej ul.Szpitalna 29 44-194 Knurow	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	51	3 004,36 zł	10	1	5

Źródło: Dane PCPR. Stan na 31.12.2013 r.

1- decyzje wydane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Tryb i zasady kierowania do Domów Pomocy Społecznej reguluje art. 59 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, według zasad określonych w art. 60 - 64 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)

Ustalenie odpłatności dla osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej przed 1 stycznia 2004 r., reguluje art. 87 ust 8 ustawy o dochodach jednostek samorządu o terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526). W oparciu o ten przepis Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach wydaje decyzje o odpłatności, która ustalana jest w wysokości nie większej niż 70% dochodu osoby. Pozostała część finansowana była z budżetu Państwa do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca nie więcej niż 1 782,40 zł (w 2013 r.).

Obsługa finansowa Domów Pomocy Społecznej leży w kompetencji Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego, natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością domów.

Wykonanie wydatków domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego

Dom Pomocy Społecznej	Plan finansowy po zmianach	w tym:			Wykonanie wydatków łącznie
		Dotacja celowa z budżetu państwa przeznaczona na bieżącą działalność	Zwiększenie dotacji na podstawie art. 155 ust. 2 Ustawy o pomocy społecznej	Środki własne powiatu	
Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach	4 782 358,00 zł	2 286 351,00 zł	0	2 496 007,00 zł	4 782 335,57 zł
Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej	2 000 994,00 zł	963 412,00 zł	0	1 037 582,00 zł	2 000 714,88 zł
Razem DPS prowadzone przez Powiat Gliwicki	6 783 352,00 zł	3 249 763,00 zł	0	3 533 589,00 zł	6 783 070,45 zł

Źródło: Dane z Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach

Dom Pomocy Społecznej	Plan finansowy po zmianach	w tym:			Wykonanie wydatków łącznie
		Dotacja celowa z budżetu państwa przeznaczona na bieżącą działalność	Zwiększenie dotacji na podstawie art. 155 ust. 2 Ustawy o pomocy społecznej	Dotacja - środki Powiatu Gliwickiego	
Dom Pomocy Społecznej w Knurowie prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej	672 861,00 zł	536 026,00 zł	0	136 835,00 zł	665 508,75 zł
Dom Pomocy Społecznej „Caritas” Diecezji Gliwickiej w Wiśniczach	580 498,00 zł	580 498,00 zł	0	0	580 498,00 zł
Dom Pomocy Społecznej w Pilchowicach prowadzony przez zakon o.o. Kamilianów	1 235 283,00 zł	1 235 283,00 zł	0	0	1 235 283,00 zł

Razem DPS prowadzone na zlecenie Powiatu Gliwickiego	2 488 642,00 zł	2 351 807,00 zł	0	136 835,00 zł	2 481 289,75 zł
--	-----------------	-----------------	---	---------------	-----------------

Źródło: Dane z Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach

Środowiskowy Dom Samopomocy – prowadzony w ramach Ośrodka Matka Boża Uzdrawienie Chorych Caritas Archidiecezji Katowickiej w Knurowie

W ramach zadania prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w Powiecie Gliwickim funkcjonuje ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie. Jest to zadanie rządowe, prowadzone na zlecenie Powiatu Gliwickiego przez Caritas Archidiecezji Katowickiej, zgodnie z umową z dnia 23 grudnia 2010 r. o realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej zawartą pomiędzy Powiatem Gliwickim, a Caritas Archidiecezji Katowickiej.

Środowiskowy Dom Samopomocy ma charakter ponadlokalny. Placówka zapewniała w 2013 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie dziennej dla 50 osób. Osobami uprawnionymi do korzystania z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie są:

- osoby z diagnozą zaburzeń psychicznych
- osoby niepełnosprawne intelektualnie
- W związku z tym, że w 2012 r. nie było wniosków o skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie na pobyt całodobowy, od 1 stycznia 2013 r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie oferuje tylko dzienne usługi specjalistyczne dla 50 osób.

Z oferowanych usług korzystają przede wszystkim osoby, które mają trudności z samodzielnym przezwyciężeniem trudnych sytuacji życiowych, w tym w odnalezieniu się w środowisku rodzinnym i społecznym. Dom zapewnia postępowanie rehabilitacyjne opracowane indywidualnie dla każdego uczestnika.

Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w oparciu o zgromadzoną dokumentację przesłaną przez ośrodki pomocy społecznej. Decyzja ta określa zakres przyznanych świadczeń oraz odpłatność za korzystanie z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie.

Obsługa finansowa Środowiskowego Domu Samopomocy, należy do kompetencji Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego. Odpłatność za korzystanie z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie określona w decyzjach o odpłatności przekazywana jest bezpośrednio ze Środowiskowego Domu Samopomocy na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego w Gliwicach. Na konto Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpływają jedynie środki uzyskane z egzekucji administracyjnej.

Do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie kierowane są także osoby spoza Powiatu Gliwickiego w oparciu o porozumienia zawarte z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego dotyczące przyjęcia do realizacji zadań – zapewnienie specjalistycznych usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Knurowie. Ustalanie treści oraz zawieranie porozumień leży w kompetencji Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

Dane dotyczące Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie:

Liczba miejsc pobytu dziennego	Liczba korzystających w ciągu 2013r.	Liczba wydanych decyzji	Nowe osoby w 2013 r.	Osoby, które odeszły w 2013 r.
50	48	102	14	3

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Zgodnie z art. 51c ust.3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej ustalona została przez Wojewodę Śląskiego na 2013 r. średnia miesięczna wojewódzka kwota dotacji na jednego uczestnika środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w wysokości: 1 110,00 zł.

REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Głównym zadaniem Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych jest podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych Powiatu Gliwickiego w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- c) podejmowania działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- d) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w tym zlecenia realizacji zadań z zakresu ww. ustawy.

Na realizację zadań w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej corocznie Zarząd Funduszu przyznaje zgodnie z algorytmem środki finansowe. Rada Powiatu w oparciu o art. 35 a ust. 2 pkt. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., nr 127, poz. 721) w formie uchwały określa rodzaj zadań oraz kwoty na ich realizację. Propozycja zadań oraz wysokości środków finansowych PFRON na ich realizację składana przez PCPR Zarządowi Powiatu jest opiniowana przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, powołaną w oparciu art. 44b wyżej cytowanej ustawy.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowa Rada jest organem opiniodawczo – doradczym w sprawach dotyczących niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu.

Zakres działań powiatowej rady obejmuje:

1. Inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do :
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością
 - b) realizacji praw osób z niepełnosprawnością,
2. Opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.
3. Ocena realizacji programów.
4. Opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością.

Posiedzenia Powiatowej Rady odbywają się średnio jeden raz na kwartał. Obsługę administracyjną wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które również jest współinicjatorem wskazywania problemów osób niepełnosprawnych.

W 2013 roku odbyły się 4 spotkania Powiatowej Społecznej Rady Do Spraw Osób Niepełnosprawnych Powiatu Gliwickiego.

Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Jednym z głównych zadań Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych jest upowszechnianie informacji o przysługujących prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych, a także podejmowanie działań w celu zwiększenia świadomości społeczeństwa lokalnego w tym zakresie.

Informacje w zakresie praw i uprawnień osobom z niepełnosprawnością udzielane są indywidualnie przez doradcę ds. osób niepełnosprawnych oraz pozostałych pracowników Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych w trakcie spotkań indywidualnych oraz telefonicznie. W celu dotarcia do jak najszerszej rzeszy osób zainteresowanych wsparciem i pomocą współpracujemy z Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego.

Osoby mające dostęp do Internetu wszelkie informacje dotyczące możliwości skorzystania z przysługujących uprawnień w tym dofinansowania ze środków PFRON przez osoby niepełnosprawne mogą znaleźć na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach: www.pcpr-gliwice.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej <http://bip.pcprgliwice.powiatgliwicki.finn.pl/>

W ramach powyższego zadania pracownicy Zespołu przekazują osobom z niepełnosprawnością „Informator dla osób niepełnosprawnych”, który został wydany w ramach projektu „Dobry start w samodzielność” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Promocja integracji społecznej; Działanie 7.1. Rozwój

i upowszechnianie aktywnej integracji; Poddziałanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na wielu obszarach wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym współpracuje z organizacjami pozarządowymi.

W szczególności współpraca ta dotyczy niżej wymienionych organizacji:

1. Stowarzyszenie Środowisk Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół JA-TY-MY w Pyskowicach, ul. Sikorskiego 12,
2. Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Szpitalna 29,
3. Polski Związek Niewidomych, Koło w Gliwicach, ul. Zwycięstwa 1/ 2,
4. Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym i Psychicznym „POMOST” w Kuźni Nieborowskiej, ul. Knurowska 13,
5. Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Nadzieja” w Sośnicowicach, ul. Kozielska 1,
6. Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Knurowie, ul. Szpitalna 8,
7. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i osób z Upośledzeniem Umysłowym, oddział Pyskowice, ul. Wojska Polskiego 42/8
8. Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” prowadzące Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach z siedzibą w Bycinie, ul. Pyskowska 8a,
9. Fundacja Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promyczek” w Knurowie, ul. Kapelanów Wojskowych 2.

Współpraca dotyczy ograniczania skutków niepełnosprawności członków tych organizacji, w tym także działalności zmierzającej do zapewnienia równego dostępu do zatrudnienia osobom niepełnosprawnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez brak możliwości dostępu do otwartego rynku pracy.

Realizacja zadań Powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej .

Do ustawowych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej należą:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym na podstawie art.35 a, pkt 1 ppkt 7, lit a*
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zawodowej art. 10, pkt1*
- dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych, w tym architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych art. 35 a, pkt 1, ppkt7, lit.d*
- dofinansowanie sportu kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych art.35 a, pkt1, ppkt 7 , lit b*,
- dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika art. 35a, pkt 1, ppkt 7 lit.b,
- zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej.

W 2013 roku na realizację zadań powiatu, Powiat Gliwicki otrzymał ze środków PFRON kwotę w wysokości 1 806 987,00 zł. Powyższa kwota, zgodnie z uchwałami Rady Powiatu: Uchwałą Nr XXX/182/2013 z dnia 28 lutego 2013 r., Uchwałą Nr XXXIII/201/2013 z dnia 28 maja 2013 r., Uchwałą Nr XXXIV/211/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r. oraz Uchwałą Nr XXXVII/234/2013 z dnia 30 października 2013r. została podzielona na poszczególne zadania związane z rehabilitacją społeczną oraz rehabilitacją zawodową osób niepełnosprawnych.

Wykorzystanie przekazanych środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań Powiatu Gliwickiego w 2013 r. z zakresu rehabilitacji społecznej przedstawia poniższa tabela.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej - 2013 r

Lp.	Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana
1.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	15	2	13 (w tym 4 rezygnacje, 1 zgon w trakcie realizacji umowy)	29 961,00 zł
2.	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	10	1	9 (w tym 1 wniosek nie zrealizowany z powodu niewystarczających środków finansowych)	14 834,00 zł
3.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	17	5	12	20 002,20 zł
4.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	427	198 wniosków nie zrealizowano z powodu niewystarczających środków finansowych	229	191 650,00 zł
5.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	401	116 wniosków nie zrealizowano z powodu niewystarczających środków finansowych	285 (w tym 7 umów na sprzęt rehabilitacyjny) (w tym 1 rezygnacja z realizacji umowy)	164 299,75 zł
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	2	0	2 (w tym 1 rezygnacja z realizacji umowy)	11 025,96 zł
7.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	2 warsztaty	-	86 uczestników	1 272 456,00 zł
8.	Dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika	0	0	0	0 zł
9.	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, Realizacja – Powiatowy Urząd Pracy				99 789,00 zł
				ŁĄCZNIE	1 804 017,91 zł

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Z uwagi na znacznie większe zapotrzebowanie osób z niepełnosprawnością na dofinansowanie do wyżej wymienionych zadań w porównaniu z przyznaną kwotą do dyspozycji nie było możliwości pozytywnego rozpatrzenia wszystkich wniosków.

Sytuacja ta wymusiła wprowadzenie ograniczeń dofinansowania, które nie są sprzeczne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie

turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. nr 230, poz. 1694) oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 25 czerwca 2002 r. (Dz. U. z 2012 poz. 600 ze zm.).

W związku z tym zostały opracowane zasady dofinansowania regulujące kolejność rozpatrywania wniosków. Zasady te, zostały pozytywnie zaopiniowane przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Jedną z podstawowych form aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością wspomagającej proces rehabilitacji jest uczestnictwo tych osób w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w warsztatach terapii zajęciowej.

Finansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej określa art. 68 c ust.1 ustawy o rehabilitacji (...), wobec którego to zapisu maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatu ze środków PFRON wynosi 90% całkowitych kosztów. Warunkiem prawidłowego rozliczenia wydatkowanych środków PFRON jest współfinansowanie ze środków własnych Powiatu Gliwickiego pozostałe 10 % kosztów działalności. Warunki i kwoty przekazywanych środków na działalność określane są w corocznie zawieranych umowach o dofinansowaniu kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej.

W zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2013 r. uczestniczy łącznie 87 mieszkańców Powiatu Gliwickiego, w tym:

- 78 osób uczestniczy w WTZ działających na terenie Powiatu Gliwickiego,
- 9 osób uczestniczy w WTZ działających na terenie innych powiatów.

W Powiecie Gliwickim funkcjonują dwa Warsztaty, które prowadzone są przez organizacje pożytku publicznego.

1. Warsztaty Terapii Zajęciowej Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie, przy ul. Szpitalnej 29, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej.
2. Warsztaty Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia „Tęcza” w Pyskowicach przy ul. Wojska Polskiego 3, prowadzone przez Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” z siedzibą w Bycinie przy ul. Pyskowskiej 8a.

Liczbę uczestników warsztatów terapii zajęciowej prowadzonych w Powiecie Gliwickim oraz koszt utrzymania przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba uczestników w 2013 r.		Roczny koszt utrzymania uczestnika w 2013 r.		Ogółem utrzymanie uczestnika w 2013 r. 100%	Budżet w 2013 r.	
	Mieszkańcy Powiatu Gliwickiego	Mieszkańcy innych Powiatów	Środki PFRON 90%	Środki Powiatu 10%		Środki PFRON 90%	Środki Powiatu 10%
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Knurowie	44	6	14 796,00 zł	1 644,00 zł	16 440,00 zł	739 800,00 zł	82 200,00 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach	36	0	14 796,00 zł	1 644,00 zł	16 440,00 zł	532 656,00 zł	59 184,00 zł
Łącznie	80	6	14 796,00 zł	1 644,00 zł	16 440,00 zł	1 272 456,00 zł	141 384,00 zł

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Należy dodać, że 5 uczestników WTZ w Knurowie to mieszkańcy Powiatu Rybnickiego a 1 uczestnik był mieszkańcem Powiatu Mikołowskiego. Ponadto do 30 czerwca 2013 r. do WTZ w Pyskowicach uczestniczyła mieszkanka Powiatu Tarnogórskiego, jednakże od września 2013 r. wszyscy uczestnicy to mieszkańcy Powiatu Gliwickiego.

Wykaz WTZ działających na terenie innych powiatów, których uczestnikami są mieszkańcy Powiatu Gliwickiego przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba uczestników w 2013 r.	Koszt współfinansowania w 2013 r. przez Powiat Gliwicki 10%
Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Gliwickiej w Gliwicach przy ul. Toszecka 179	5	8 220,00 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej „Tęcza” przy Spółdzielni „Twórczość” Z.P.CH w Gliwicach przy ul. Plebańska 18	3	4 932,00 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej „Przystań” w Rybniku przy ul. Kościuszki 55	1	1 644,00 zł
Razem	9	14 796,00 zł

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej jest podstawową formą rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Gliwickiego. W 2013 r. na umieszczenie w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Pyskowicach oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Knurowie oczekują 4 osoby.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej od 1 stycznia 2008 roku realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach. W roku sprawozdawczym do dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy została przyznana kwota w wysokości 100 000,00 zł.

Zadania oraz wysokość środków PFRON na ich realizację zawarte są w poniższej tabeli.

L.p.	Nazwa zadania	Kwota planowana w 2013 r.	Liczba osób objętych aktywizacją
1.	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	50 000,00 zł	1
2.	Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	45 000,00 zł	1
3.	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych	4 500,00 zł	4
4.	Badania lekarskie o których mowa w : - ust. 2 ust 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - art. 11 ust 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	500,00 zł	2
Razem		100 000,00 zł	8
Kwota wydatkowana		99 789,00 zł	8

Źródło: Sprawozdanie PUP za 2013 r.

Zaplanowane środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej zostały wykorzystane w 99.8 %.

Aktywny Samorząd

W roku 2012 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaproponował przystąpienie Powiatu Gliwickiego do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Zarząd Powiatu Gliwickiego zawarł 22 czerwca 2012 r. porozumienie ze Śląskim Oddziałem PFRON w Katowicach na realizację powyższego programu.

Biorąc pod uwagę dobro mieszkańców Powiatu Gliwickiego w roku 2013 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przystąpiło po raz drugi do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

Szczegóły dotyczące realizacji programu znajdują się w części dotyczącej programów celowych.

W roku 2013 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się do niżej wymienionych instytucji o przeprowadzenie badania ankietowego wśród osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów, dotyczącego wskazania ich najpilniejszych potrzeb i trudności.

Ankieta została przekazana do:

- ośrodków pomocy społecznej,
- poradni psychologiczno – pedagogicznych w Pyskowicach oraz w Knurowie,
- zespołów szkół specjalnych w Pyskowicach oraz w Knurowie,
- Warsztatów Terapii Zajęciowej w Knurowie oraz w Pyskowicach,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie,
- organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Próba badawcza objęta łącznie 362 osoby z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów, 26 kwestionariuszy zostało odrzuconych z powodu błędnego wypełnienia przez ankietowanych.

Wyniki przeprowadzonej ankiety wskazują, że największą trudnością osób z niepełnosprawnością jest dostęp do zabiegów rehabilitacyjnych.

Ankietowani wskazują również na brak możliwości zapewnienia osobie z niepełnosprawnością opieki w domu, podczas nieobecności opiekuna.

Kolejną potrzebą zgłaszaną przez te osoby są występujące na terenie zamieszkania bariery architektoniczne oraz trudności w zaopatrzeniu w sprzęt ułatwiający funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością.

PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

1. Projekt systemowy „Dobry start w samodzielność” (program 2 letni 01.01.2012-31.12.2013)

PCPR w Gliwicach w 2013 r. po raz kolejny realizowało Projekt „Dobry start w samodzielność” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Priorytetu VII, Działania 7.1, Poddziałania 7.1.2.

Celem głównym projektu była aktywizacja społeczna do osiągnięcia aktywności zawodowej 80 uczestników/-czek w wieku 15-64 z powiatu gliwickiego – bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych, poszukujących pracy, nieaktywnych zawodowo, niepełnosprawnych poprzez wsparcie doradcze, szkoleniowe, warsztatowe, edukacyjne, środowiskowe, zdrowotne przez min. 2 lata trwania projektu.

Cele Szczegółowe:

- nabycie umiejętności społecznych do poszukiwania pracy wśród uczestników/-czek projektu w ciągu 2 letniej realizacji projektu;
- podniesienie kompetencji zawodowych wśród uczestników/-czek projektu w ciągu 2 letniej realizacji projektu;
- podniesienie kompetencji edukacyjnych wśród uczestników/-czek projektu w ciągu 2 letniej realizacji projektu;
- podniesienie wiedzy na temat zdrowia wśród uczestników/-czek projektu w ciągu 2 letniej realizacji projektu.

W roku 2013 projekt ukończyło 47 osób, w tym 36 osób niepełnosprawnych i 14 wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych. Uczestnicy projektu stanowili grupę zróżnicowaną pod względem wieku, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, środowiska pochodzenia.

W ramach zadania Aktywna integracja w okresie od 29.07.2013 r. do 11.08.2013 r. grupa 35 osób niepełnosprawnych wraz z 14 opiekunami oraz wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych skorzystała z 14 – dniowego turnusu rehabilitacyjnego w ośrodku rehabilitacyjno-wczasowym „JANTAR Gościniec Ryterski” w Rytrze.

W trakcie turnusu uczestnicy projektu odbyli:

- **Trening pierwszej pomocy przedmedycznej**
– 40 godzin edukacyjnych (10h/ grupę)
- **Trening samoobrony**
– 40 godzin edukacyjnych (10h/ grupę)
- **Artterapia**
– 40 godzin edukacyjnych (10h/ grupę)
- **Autoprezentacja**
– 40 godzin edukacyjnych (10h/ grupę)

Kontynuacja szkoleń realizowana była stacjonarnie od sierpnia do grudnia 2013 r. i obejmowała:

- **Trening zdrowego stylu życia – 8h/ uczestnika (przeprowadzono 32 godziny ed.)**
– zajęcia adresowane dla 46 osób w 4 grupach po 8h ed. spotkań grupowych każda
- **Trening planowania życia i kariery – „Spadochron” wraz z obozem przetrwania**
– 7 dni zajęć dla 8 osób w miejscowości Wiśła w okresie 19 – 25 sierpnia 2013 r.
- **Kurs języka angielskiego – 40h/ uczestnika**
- **Kurs języka niemieckiego – 40h/ uczestnika**
– realizowane indywidualnie w miejscu zamieszkania uczestnika w okresie 30.04.2013 r. do 30.08.2013 r.
– przeszkolono 27 osób x 40h co łącznie dało 1080h zajęć
- **Kurs komputerowy – 30h/ uczestnika**
– realizowany grupowo dla 15 osób na trzech poziomach zaawansowania
– wymiar godzinowy programu dla 1 uczestnika wyniósł 30h edukacyjnych.
- **Couching indywidualny - 10 godzin/ osobę (łącznie przepracowano 480h)**
– zajęcia zrealizowane w miejscu zamieszkania uczestnika adresowane dla 48 osób x 10h spotkań indywidualnych
- **Kurs języka migowego – 60 godzin/ osobę**
– zrealizowany indywidualnie w miejscu zamieszkania uczestnika w okresie 1.06.2013 r. do 30.09.2013 r.
– przeszkolono 12 osób x 60 godzin co łącznie dało 720h szkolenia
- **Kurs prawa jazdy kat. „B” z dodatkowymi 20h jazd**
– realizowany w okresie 1.06.2013 r. – 30.10.2013 r.
– przeszkolono 16 osób w tym 5 osób niepełnosprawnych
– dodatkowo zapewniono 20h jazd ponadprogramowych
- **Sfinansowanie semestru zajęć szkolnych dla 1 uczestnika**
- **Sfinansowanie usług transportowych dla uczestników projektu**

W ramach zadania praca socjalna zorganizowano:

1. Imprezę plenerowo– integracyjną w formie pikniku – „Pożegnanie Lata”, która odbyła się w dniu 28 września 2013 r. w hotelu „Arsenał” w Gliwicach. W imprezie wzięło udział 100 osób – uczestników projektu wraz z otoczeniem. W trakcie imprezy zapewniono catering, gry i zabawy integracyjne, konkursy rodzinne, w tym o Unii Europejskiej z nagrodami rzeczowymi, dmuchany zamek oraz zjeżdżalnia dla najmłodszych. Czas umilał zespół muzyczny wraz z prowadzącym. Zostały również zapewnione ławeczki z namiotami przeciwdeszczowymi. Uczestnicy imprezy mieli także zapewniony transport na i z miejsca realizacji pikniku.

2. Spotkanie świąteczne w formie imprezy integracyjnej – „Wesołych Świąt!”, która odbyła się w dniu 13 grudnia 2013 r. w hotelu „Arsenał” w Gliwicach. W imprezie wzięło udział 110 osób – uczestników projektu wraz z otoczeniem. Uczestnicy imprezy mieli także zapewniony transport na i z miejsca realizacji spotkania.

3. Impreza integracyjna – Zwiedzanie Warszawy. Dwudniowa wycieczka została zorganizowana w dniach 26-27 październik 2013 r., w ramach której uczestnicy:

- a) Zwiedzili Pałacu Kultury i Nauki,
- b) Zwiedzili Zamek Królewski oraz Grób Nieznanego Żołnierza,
- c) Zwiedzili Centrum Nauki Kopernik,
- d) Zwiedzili Muzeum Powstania Warszawskiego.

4. Impreza integracyjna – Zwiedzanie Zakopanego została zorganizowana 31 sierpnia 2013 r. w ramach której 83 uczestników wraz z otoczeniem mieli zapewnione zwiedzanie Morskiego Oka wraz z dojazdem na/z bryczkami. Uczestnicy zwiedzili również Krupówki, gdzie odbył się uroczysty obiad.

Budżet projektu przedstawiał się następująco:

Wartość projektu na lata 2012-2013	1 231 748,00 zł
Dotacja budżetu państwa oraz środki europejskie na realizację projektu	1 071 620,76 zł
Wkład własny Jednostki Samorządu Terytorialnego	66 244,24 zł
Wkład własny – PFRON:	93 883,00 zł
Wykonanie projektu	1 175 974,24 zł
Wydatki poniesione na realizację projektu w 2012 roku	447 625,24 zł
Dotacja budżetu państwa oraz środki europejskie na realizację projektu wydatkowane w 2013 roku	635 125,70 zł
Wkład własny Jednostki Samorządu Terytorialnego wydatkowany w 2013 roku	48 337,90 zł
Wkład własny – PFRON wydatkowany w 2013 roku	44 885,40 zł

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach pozyskało dotacje ze środków Województwa Śląskiego w ramach konkursu dla powiatów ziemskich pod nazwą *Wzmacnianie rozwoju lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na realizację 4 programów:*

- „Pomoc w drodze” Program poradnictwa specjalistycznego, wsparcia oraz interwencji kryzysowej dla osób i rodzin w gminach powiatu

Głównym celem programu było wsparcie gminnych ośrodków pomocy społecznej poprzez zapewnienie fachowego poradnictwa, w ramach którego trzysobowy zespół specjalistów równolegle zapewnił wsparcie polegające na:

- prowadzeniu specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych OPS-ów oraz innych osób zainteresowanych (np. wolontariuszy, członków stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz pomocy mieszkańcom powiatu) z zakresu interwencji kryzysowej, przeciwdziałania alkoholizmowi, zwalczaniu przemocy w rodzinie.

- udzielaniu bezpłatnego specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców.

Program „został zrealizowany w okresie od września do grudnia 2013 roku wg następującego harmonogramu:

1. Gmina Pyskowice – 25.09.2013 r.
2. Gmina Toszek – 30.09.2013 r.
3. Gmina Wielowieś – 22.10.2013 r.
4. Gmina Rudziniec – 29.10.2013 r.
5. Gmina Knurów – 12.11.2013 r.
6. Gmina Gierattowice – 19.11.2013 r.
7. Gmina Pilchowice – 03.12.2013 r.
8. Gmina Sośnicowice – 10.12.2013 r.

Uczestnikami programu „Pomoc w drodze” Program poradnictwa specjalistycznego, wsparcia oraz interwencji kryzysowej dla osób i rodzin w gminach powiatu było w sumie **167 osób**, w tym:

- pracownicy pomocy społecznej oraz inne osoby zainteresowane (np. wolontariusze, członkowie stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz pomocy mieszkańcom powiatu) w łącznej ilości 96 osób;

- mieszkańcy gmin powiatu gliwickiego potrzebujący wsparcia w zakresie interwencji kryzysowej, przeciwdziałania alkoholizmowi, zwalczania przemocy w rodzinie w łącznej ilości 71 osób:

- w specjalistycznym poradnictwie prawnym łącznie we wszystkich gminach powiatu gliwickiego skorzystało 27 osób;

- w specjalistycznym poradnictwie psychologicznym łącznie we wszystkich gminach powiatu gliwickiego skorzystało 26 osób;
- w specjalistycznym poradnictwie specjalisty z zakresu pomocy ofiarom przemocy łącznie we wszystkich gminach powiatu gliwickiego skorzystało 18 osób.

W ramach programu zorganizowano jednodniowe, bezpłatne pięciogodzinne specjalistyczne szkolenia prowadzone przez 3 osobowy zespół pełniący w tym czasie dyżur. Szkolenia zrealizowane były z podziałem na bloki tematyczne poszczególnych specjalistów dotyczące przemocy w rodzinie oraz uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień (w formie wystąpień lub warsztatów) dla pracowników pomocy społecznej i innych osób zainteresowanych, np. wolontariuszy, członków stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz pomocy mieszkańcom powiatu, zakończone wydaniem odpowiedniego certyfikatu.

Mobilny punkt poradnictwa udzielał również bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa dla osób potrzebujących (osób borykających się z przemocą w rodzinie, uzależnieniem od alkoholu lub innymi uzależnieniami) – dla mieszkańców powiatu gliwickiego w miejscu ich zamieszkania. Łącznie każdy specjalista przeprowadził 8 szkoleń oraz 8 razy był do dyspozycji mieszkańców poszczególnej gminy – łączny czas wsparcia każdego specjalisty to 40 godzin.

Budżet programu przedstawiał się następująco:

Kwota dotacji określona w umowie	19 100,00 zł
Dotychczas przekazana łączna kwota dotacji	19 100,00 zł
Dotychczas poniesione łączne wydatki pokrywane z dotacji	17 422,84 zł
Kwota środków do zwrotu (niewykorzystane środki + odsetki)	1 695,05 zł

- „Przemoc rodzi przemoc – nauczymy dzieci bez niej żyć” – Program Profilaktyczny w Powiecie Gliwickim

Głównym celem programu było zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców zastępczych w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci, rozwój wiedzy i umiejętności praktycznych przez rodziny zastępcze, poprzez wsparcie specjalistyczne i informacyjne dotyczące sprawowania opieki nad dziećmi, które doświadczyły przemocy w rodzinie biologicznej - często pochodzących z rodziny alkoholowej. Miał on na celu również zmniejszenie traumy dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych oraz psychoedukację rodziców zastępczych pod kątem więzi.

Uczestnikami programu było 30 osób: 20 kobiet i 10 mężczyzn (2 grupy po ok. 15 osób), którzy odpowiedzieli na otrzymane zaproszenie lub zostały zobowiązane do wzięcia do udziału w specjalistycznych szkoleniach. Założono udział przynajmniej jednego z małżonków z rodziny zastępczej, a kandydaci zostali wyłonieni spośród wszystkich z rodzin zastępczych.

W cyklu szkoleniowo-warsztatowym brało udział:

- 13 przedstawicieli rodzin zastępczych niezawodowych;
- 8 przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych (w tym zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowych specjalistycznych);
- 7 przedstawicieli rodzin zastępczych spokrewnionych;
- 2 przedstawicieli rodzinnego domu dziecka.

Program zakładał uczestnictwo przedstawicieli rodzin zastępczych w cyklu szkoleniowo – warsztatowym składającym się z trzech bloków tematycznych:

- Zagrożenia rozwoju dziecka oraz specyficzne problemy psychologiczne okresu dzieciństwa i dorastania, ich rozpoznawanie i podejmowania interwencji pod kątem doznanej przemocy – zrealizowano 12 października 2013 roku;
- Rodzina jako środowisko wychowawcze - zaburzenia życia rodzinnego, system pomocy dziecku z rodzin alkoholowych – zrealizowano 26 października 2013 roku;
- Zasoby własne, źródła wsparcia, budowanie relacji z dzieckiem, prawidłowe granice w pełnieniu roli rodzicielskiej – zrealizowano 16 listopada 2013 roku

Budżet programu przedstawiał się następująco:

Kwota dotacji określona w umowie	8 200,00 zł
Dotychczas przekazana łączna kwota dotacji	8 200,00 zł
Dotychczas poniesione łączne wydatki pokrywane z dotacji	6 900,00 zł
Kwota środków do zwrotu (niewykorzystane środki + odsetki)	1 307,43 zł

- „Wiem, potrafię się obronić” Grupa psychoedukacyjno – wspierająca dla osób doznających przemocy w rodzinie

Głównym celem programu było przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie radzenia sobie w sytuacji przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym osobom doznającym takiej przemocy, zapobieganie tworzeniu się zaburzeń rozwojowych u dzieci w rodzinach przemocowych, wynikających z zaniedbań i odrzucenia.

Program był realizowany w okresie od września do grudnia 2013 roku. W ramach programu przeprowadzono osiem spotkań grupowych trwających po 2 godziny (łącznie 16 godzin) o charakterze psychoedukacyjnym i wspierającym. Beneficjentkami dorosłe kobiety doznających przemocy w rodzinie z terenu powiatu gliwickiego. Spotkania odbywały się w miesiącach październik – listopad 2013r. w siedzibie OPS Wielowieś w Wielowsi. O wyborze miejsca zdecydował fakt największej liczby zgłoszeń do uczestnictwa w grupie z tego terenu oraz poważne utrudnienia komunikacyjne w przypadku konieczności dojazdu tych osób do Gliwic, co uniemożliwiłoby realizację programu.

W myśl realizacji zakładanego celu posłużono się metodą pracy grupowej nakierowanej na wsparcie z elementami warsztatu psychoedukacyjnego. Cykl spotkań grupy składał się z następujących 8 bloków tematycznych:

- „Definicja i rodzaje przemocy”,
- „Przemoc domowa i charakterystyka sprawcy”,
- „Charakterystyka ofiary i reakcje osoby doznającej przemocy”,
- „Cykle przemocy - dlaczego tak trudno odejść”,
- „Alkohol a przemoc. Problem współzależnienia”,
- „Syndrom DDA. Role dzieci w rodzinie alkoholowej”,
- „Asertywność i praca nad emocjami”
- „Strategie na przyszłość. Instytucje pomocowe i procedura niebieskiej karty”

W ramach spotkań Grupy psychoedukacyjno – wspierającej dla osób doznających przemocy w rodzinie „Wiem, potrafię się obronić” do uczestnictwa zgłoszono 13 osób. Na spotkaniu promującym grupę obecnych było 10 osób. Spotkania rozpoczęło 13 osób, ukończyło w pełni 11 osób. Dwie osoby były obecne na mniej niż czterech spotkaniach (tj. mniej niż połowa ilości godzin spotkań grupy).

Budżet programu przedstawiał się następująco:

Kwota dotacji określona w umowie	3 600,00 zł
Dotychczas przekazana łączna kwota dotacji	3 600,00 zł
Dotychczas poniesione łączne wydatki pokrywane z dotacji	3 423,84 zł
Kwota środków do zwrotu (niewykorzystane środki + odsetki)	179,52 zł

- Wsparcie specjalistycznego doradztwa lub konsultacji oraz superwizji dla osób pracujących z rodzinami doświadczającymi skutków problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu było zapobieganie pogorszeniu jakości wykonywanej pracy oraz wypaleniu zawodowemu przez pracowników PCPR pracujących z rodzinami doświadczającymi skutków alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie.

Program był realizowany w okresie od września do grudnia 2013 roku.

- w okresie od października do grudnia 2013 r. zostały przeprowadzone 4 spotkania superwizyjne w dniach: 25.10.2013 r., 15.11.2013 r., 29.11.2013 r., 06.12.2013 r.

- w okresie od października do grudnia 2013 r. zostały przeprowadzone 4 spotkania szkoleniowe z zakresu komunikacji medialnej w dniach: 28.10.2013 r., 31.10.2013 r., 21.11.2013 r., 26.11.2013 r.

W ramach programu wzięto udział 17 osób łącznie w obu blokach tematycznych (11 osób uczestniczyło w spotkaniach superwizyjnych, 14 osób uczestniczyło w spotkaniach szkoleniowych z zakresu komunikacji medialnej – część z osób uczestniczyła w obu blokach). Wszystkie osoby są pracownikami zatrudnionymi w Powiatowym centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach i zajmują się pracą z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy i/lub skutków problemów alkoholowych. Wśród nich byli:

- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach
- Zastępca Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
- Kierownik Zespołu ds. Pieczy Zastępczej
- Starszy pracownik socjalny Zespołu ds. Pieczy Zastępczej
- Pedagog Zespołu ds. Pieczy Zastępczej
- Czerech koordynatorów Zespołu ds. Pieczy Zastępczej
- Dwóch psychologów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej
- Prawnik Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej
- Dwóch pracowników Zespołu ds. Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej
- Jeden pracownik Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych
- Jeden pracownik Zespołu ds. Projektów Celowych
- Jeden pracownik Kancelarii Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach

W ramach programu przeprowadzono:

- Spotkania superwizyjne dla pracowników PCPR-u. Spotkania odbywały się w siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gliwicach. Każde spotkanie trwało od godz. 13:00 do 18:00.
- Szkolenie z zakresu komunikacji medialnej dla pracowników PCPR-u. Spotkania odbywały się w budynku Starostwa Powiatowego. Każde spotkanie trwało 6h.

Budżet programu przedstawiał się następująco:

Kwota dotacji określona w umowie	6 100,00 zł
Dotychczas przekazana łączna kwota dotacji	6 100,00 zł
Dotychczas poniesione łączne wydatki pokrywane z dotacji	6 100,00 zł
Kwota środków do zwrotu (niewykorzystane środki + odsetki)	4,32 zł

3. Aktywny Samorząd

W roku 2012 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaproponował przystąpienie Powiatu Gliwickiego do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Zarząd Powiatu Gliwickiego zawarł 22 czerwca 2012 r. porozumienie ze Śląskim Oddziałem PFRON w Katowicach na realizację powyższego programu.

Biorąc pod uwagę dobro mieszkańców Powiatu Gliwickiego w roku 2013 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przystąpiło po raz drugi do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Dofinansowanie następowało na pisemny wniosek osoby z niepełnosprawnością, zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu.

W oparciu o umowę nr AS3/000017/12/D z dnia 30 kwietnia 2013r. pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział w Katowicach reprezentowanym przez Dyrektora Oddziału a Powiatem Gliwickim oraz Aneks nr 1 z dnia 29 listopada 2013r. i Aneks nr 2 z dnia 12 grudnia 2013r. Powiat Gliwicki przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Realizatorem programu był Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Środki przyznane na realizację programu wyniosły 155 278,31 zł, w tym 146 490,49zł na poszczególne moduły programu, 7324,52 – środki na obsługę realizacji programu, 975,53 zł – na promocję programu oraz na ewaluację programu 487,77 zł.

Corocznie Zarząd PFRON przekazuje Realizatorom kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. W 2013 roku kierunki działań oraz warunki brzegowe zostały przyjęte jako załącznik do uchwały nr 15/2013 Zarządu PFRON z dnia 22 lutego 2013 r.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” obejmował w roku 2013 następujące Moduły oraz zadania:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości),

d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość składania wniosków do dnia 30 września 2013r. do Realizatora pilotażowego programu, którym było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W roku 2013 zostały złożone 32 wnioski. Podpisano 23 umowy na dofinansowanie ze środków PFRON. Poniższa tabela przedstawia ilość złożonych wniosków, jak i podpisanych umów z beneficjentami pomocy, z uwzględnieniem poszczególnych Modułów i zadań .

Wykaz realizacji wniosków o dofinansowanie z zakresu pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w roku 2013

Lp.	Moduł I	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Zawarte umowy	Kwota wydatkowanych środków
1.	Obszar A zadanie 1: zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu,	1	0	1	5 000,00 zł
	Obszar A zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,	0	0	0	0 zł
2.	Obszar B zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	13	2	7	56 449,39 zł

	Obszar B Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,	1	1	0	0 zł
3.	Obszar C Zadanie 1 : pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0	0	0 zł
	Obszar C Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0	0	0 zł
	Obszar C Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	3	0	3	47 927,02 zł
	Obszar C Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości),	2	0	0	0 zł
4.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	0	0	0	0 zł
	Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym;	13	1	12	28 495,00 zł
Kwota wydatkowana w 2013 r.					137 871,41 zł
Kwota planowa na 2013 r.					146 490,49 zł

W związku z realizacją pilotażowego programu „Aktywny samorząd” przez Powiat Gliwicki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zobowiązane było do złożenia zapotrzebowania na środki finansowe w oparciu o dane, jakie otrzymało ze Śląskiego Oddziału PFRON. Otrzymane środki finansowe zostały wykorzystane w 94,12%.

Na cztery zadania z Modułu I (obszar A Zadanie 2, obszar C Zadanie 1 i 2 oraz obszar D), nie zostały złożone żadne wnioski. Na obszar B Zadanie 1, Modułu I, dwa wnioski zostały rozpatrzone negatywnie, po konsultacjach z lekarzami ekspertami (lekarz neurolog i lekarz okulista). W Module II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie, z powodu niespełnienia warunków programu. Sześć wniosków zweryfikowanych pozytywnie z Modułu I, nie zostało dofinansowanych z powodu niewystarczających środków finansowych przekazanych z PFRON na realizację zadań.

Pozostałe wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i podpisane zostały umowy z wnioskodawcami na łączną kwotę 137 989,00 zł. W roku 2013 w ramach Modułu I i II programu wypłacono 137 871,41 zł, co stanowi 94,12% przyznanych środków finansowych PFRON na dany rok.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Zgodnie z art. 19 pkt 17 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zobowiązane jest do sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej Wojewodzie Śląskiemu, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego SAC (Statystyczna Aplikacja Centralna). Sporządzane są sprawozdania:

- kwartalne – meldunek kwartalny MK1/MK2*, zbiory centralne programu SI Pomost,
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia

osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych.

- półroczne – MPiPS-03**, Składki zdrowotne, Składki emerytalno- rentowe, Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej roczne, Składki zdrowotne, Składki emerytalno- rentowe,
- roczne - MPiPS-05, Ocena zasobów pomocy społecznej, Przemoc w rodzinie.
- jednorazowe – w terminach ustalonych przez Śląski Urząd Wojewódzki.

*MK1/MK2 – meldunek kwartalny 1 / meldunek kwartalny 2

**MPiPS – Ministerstwo Polityki i Pomocy Społecznej

W zakresie sprawozdawczości współpraca z Wydziałem Zdrowia i Pomocy Społecznej dotyczy:

- Miesięcznego przekazywania zweryfikowanych informacji o liczbie osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie wg stanu na pierwszy dzień każdego miesiąca.
- Miesięcznego weryfikowana pod względem merytorycznym tabeli: „Informacja o domach pomocy społecznej” wg. stanu na ostatni dzień każdego miesiąca.
- Co półrocznego przekazywania informacji niezbędnych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym dotyczącym wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

SPRAWY FINANSOWO-KSIĘGOWE

W Zespole finansowo-księgowym i kadr w roku 2013 zatrudniony był główny księgowy PCPR oraz Podinspektor ds. Kadrowo-Płacowych. Ponadto w okresie do 28.02.2013r. w zespole tym zatrudniano Starszego Referenta ds. Finansowo-Księgowych a w okresie od 01.12.2013r. – księgową.

Plan finansowy dochodów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na koniec roku 2013 wynosił 55 000,00 zł i został wykonany w wysokości 159 540,30 zł czyli w 290,07%. Wykonanie dochodów ponad plan wynika przede wszystkim z uzyskania dochodów z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, odpłatności rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zwrotu nienależnych świadczeń wypłacanych w ramach pieczy zastępczej wraz z odsetkami oraz środków na pokrycie kosztów obsługi, promocji i ewaluacji realizowanego przez PCPR programu „Aktywny samorząd”, których uzyskania nie można było przewidzieć na etapie planowania budżetu na 2013 rok. Ponadto wyższe niż planowane wykonanie dochodów z tytułu 2,5% kwoty wydatkowanych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wynika z wyższej niż planowana puli środków PFRON przyznanej Powiatowi Gliwickiemu w 2013 roku. W skutek wyższej niż zakładana ściągalskości odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, również z tego tytułu wykonanie dochodów przekroczyło dochody planowane.

Na dochody PCPR w 2011 roku składały się m.in.:

- odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej,
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń przez rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz usamodzielnianych wychowanków rodzin, wraz z odsetkami,
- zwrot przez Gminę Wielowieś 10% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2012 r.,
- odsetki bankowe od środków pieniężnych na rachunku bankowym PCPR oraz rachunkach bankowych realizowanych przez PCPR programów,
- dochody z tytułu wpłaty kosztów upomnień wysyłanych dłużnikom,
- dochody z tytułu środków na pokrycie kosztów obsługi, promocji i ewaluacji realizowanego przez PCPR programu „Aktywny samorząd”
- 2,5% kwoty wydatkowanych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości,
- dochody z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wysokość dochodów uzyskanych przez PCPR z tytułu współfinansowania przez gminy powiatu gliwickiego wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z podziałem na gminy w wysokości 10%, 30% lub 50% tych wydatków w zależności od czasu przebywania dziecka w pieczy wynika z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podział dochodów z tego tytułu ze względu na gminy współfinansujące pobyt dzieci w pieczy zastępczej przedstawia się następująco:

- Gmina Knurów 25 227,26 zł
- Gmina Pyskowice 11 834,87 zł
- Gmina Toszek 3 360,24 zł
- Gmina Sośnicowice 3 108,95 zł
- Gmina Rudziniec 379,79 zł
- Gmina Wielowieś 269,94 zł.

Plan finansowy wydatków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na koniec roku 2013 wynosił 4 668 345,00 zł. Poniżej przedstawiona została struktura wydatków budżetowych PCPR w 2013 roku z podziałem na rozdziały i realizowane programy:

Realizowane zadanie	Plan początkowy	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania planu
Placówki opiekuńczo wychowawcze	62 846,00 zł	62 846,00 zł	60 249,66 zł	95,87%
Rodziny zastępcze	2 783 757,00 zł	2 515 941,00 zł	2 305 137,28 zł	91,62%
PCPR	856 902,00 zł	934 526,00 zł	928 223,24 zł	99,33%
Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej	81 106,00 zł	84 376,00 zł	79 326,94 zł	94,02%
Pozostała działalność – remont budynku w Bojszowie	10 000,00 zł	24 000,00 zł	0,00 zł	-
Program „Dobry start w samodzielność”	581 624,00 zł	739 400,00 zł	683 463,60 zł	92,43%
Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013	0,00 zł	142 290,00 zł	129 013,80 zł	90,67%
Program „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	0,00 zł	120 276,00 zł	118 876,00 zł	98,84%
Program: „Przemoc rodzi przemoc – nauczmy dzieci bez niej żyć”	0,00 zł	9 538,00 zł	8 182,86 zł	85,79%
Program: „Pomoc w drodze”	0,00 zł	23 434,00 zł	21 678,56 zł	92,51%
Program: „Wsparcie specjalistycznego doradztwa, konsultacji oraz superwizji dla osób pracujących z rodzinami doświadczającymi skutków problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie”	0,00 zł	7 279,00 zł	7 255,91 zł	99,68%
Program: „Wiem, potrafię się obronić”	0,00 zł	4 439,00 zł	4 262,83 zł	96,03%
Razem	4 376 235,00 zł	4 668 345,00 zł	4 345 670,68 zł	93,09%

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Środki zaplanowane na przeprowadzenie remontu balkonów w budynku w Bojszowie, będącego w trwałym zarządzie PCPR nie zostały wykorzystane z powodu przedłużającego się procesu wyłaniania wykonawcy prac remontowych wynikającego z wyższego niż pierwotnie zakładany kosztu remontu w składanych ofertach oraz z powodu rozpoczęcia się sezonu jesienno-zimowego uniemożliwiającego właściwe ich przeprowadzenie tych prac.

Środki na działalność PCPR pochodziły w większości z budżetu Powiatu Gliwickiego. Część wydatków jednostki w 2013 r. sfinansowana została środkami pozyskanymi z dotacji z budżetu państwa i środkami europejskimi. Zestawienie środków pozyskanych na działalność PCPR w 2013 roku przedstawia poniższa tabela:

Realizowane zadanie, na które otrzymano dotację/środki europejskie	Kwota uzyskanej dotacji/środków europejskich	Wykorzystanie dotacji i środków europejskich	% wykonania pozyskanych środków
Program „Dobry start w samodzielność”	691 061,68 zł	635 125,70 zł	91,91%
Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013	58 718,00 zł	56 490,51 zł	96,21%
Program „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	37 043,45 zł	37 043,45 zł	100,00%
Program: „Przemoc rodzi przemoc – nauczymy dzieci bez niej żyć”	8 200,00 zł	6 900,00 zł	84,15%
Program: „Pomoc w drodze”	19 100,00 zł	17 422,84 zł	91,22%
Program: „Wsparcie specjalistycznego doradztwa, konsultacji oraz superwizji dla osób pracujących z rodzinami doświadczającymi skutków problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie”	6 100,00 zł	6 100,00 zł	100,00%
Program: „Wiem, potrafię się obronić”	3 600,00 zł	3 423,84 zł	95,11%
Razem	823 823,13 zł	762 506,34 zł	92,56%

Źródło: Dane PCPR z 2013 r.

Realizowane zadania z zakresu pieczy zastępczej zostały sfinansowane środkami dotacji z budżetu państwa w łącznej wysokości 93 533,96 zł (37 043,45 zł – dotacja na realizację programu Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, 56 490,51 zł – dotacja na realizację Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013). 4 programy realizowane w ramach konkursu dla powiatów ziemskich pod nazwą Wzmacnianie rozwoju lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie sfinansowano środkami dotacji w łącznej kwocie 33 846,68 zł. Natomiast na realizację projektu systemowego „Dobry start w samodzielność” w 2013 roku wykorzystano środki europejskie oraz dotację budżetu państwa na łączną kwotę 635 125,70 zł.

Zespół ds. Finansowo-Księgowych i Kadr PCPR prowadził również w 2013 r. obsługę finansowo-księgową Rodzinnego Domu dla Dzieci w Paczynie (RDdD).

Plan finansowy dochodów RDdD w Paczynie na koniec roku 2013 wynosił 300,00 zł i został wykonany w wysokości 212,17 zł czyli w 70,72%. Na dochody RDdD składały się tylko odsetki na rachunku bankowym placówki.

Plan finansowy wydatków RDdD w Paczynie na koniec roku 2013 wynosił 229 299,00 zł i został wykonany w wysokości 228 336,86 zł czyli w 99,58%.

Wydatki RDdD składały się z:

- wydatków na opłacenie składek ubezpieczenia zdrowotnego 8 dzieci przebywających w placówce od stycznia do grudnia 2013 roku w wysokości 4 492,80 zł. Środki te pochodziły z dotacji otrzymanej ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- wydatków na bieżącą działalność RDdD w wysokości 223 844,06 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2013r. w placówce przebywało 8 dzieci. W RDdD w 2013 roku zatrudnione były 2 osoby w pełnym wymiarze etatu oraz opłacono wynagrodzenie dla osoby zatrudnionej na umowę zlecenie do pomocy przy pracach gospodarskich i opiece nad dziećmi. Środki na wydatki bieżące w 2013 roku w RDdD w Paczynie przeznaczono m. in. na wypłatę ryczałtu na utrzymanie dzieci w placówce w wysokości 658,80 zł miesięcznie na jedno dziecko, bieżące utrzymanie budynku Rodzinnego Domu dla Dzieci (energia elektryczna, woda, czynsz, zakup opału), doposażenie placówki (zakup talerzy i szklanek), zakup leków na potrzeby dzieci, zapłatę za ryczałt na korzystanie z samochodu prywatnego do celów służbowych, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz usługi telekomunikacyjne.

Łączna wysokość wydatków poniesionych przez Powiat Gliwicki na zabezpieczenie dzieci z terenu Powiatu Gliwickiego w pieczy zastępczej w 2013 roku wyniosła 4 164 279,53 zł. Na kwotę tą składały się:

- wydatki na dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów: 363 325,15 zł,
- wydatki na dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: 891 320,10 zł,
- wydatki na dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Gliwickiego: 711 701,43 zł,
- wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na realizację zadań z zakresu systemu pieczy zastępczej w 2013 r. w wysokości 2 661 614,64 zł pomniejszone o dotacje otrzymane przez Powiat Gliwicki z tytułu umieszczenia dzieci pochodzących z terenu innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Gliwickiego w wysokości 463 681,79 zł.

Na kwotę wydatków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na realizację zadań z zakresu systemu pieczy zastępczej w 2013 r. składały się wydatki **w rozdziale 85201 – placówki opiekuńczo wychowawcze** w wysokości 60 249,66 zł, wydatki na świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania w rodzinie zastępczej i na kontynuowanie nauki uczestników realizowanego przez PCPR projektu systemowego „Dobry start w samodzielność” ponoszone jako wkład własny powiatu do tego projektu **w rozdziale 85295 – pozostała działalność** w wysokości 48 337,90 zł oraz wydatki **w rozdziale 85204 – rodziny zastępcze** w wysokości 2 553 027,08 zł. W kwocie wydatków w rozdziale 85204 – rodziny zastępcze uwzględniono m.in. wydatki na realizowane przez PCPR w 2013 roku programy:

- *Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013r.* na realizację którego wydatkowano w 2013 roku 129 013,80 zł, z czego 56 490,51 zł pochodziło z uzyskanej na jego dofinansowanie dotacji z budżetu państwa,
- *Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej* na realizację którego wydatkowano w 2013 roku 118 876,00 zł, z czego 37 043,45 zł pochodziło z uzyskanej na jego dofinansowanie dotacji z budżetu państwa.

Dochody uzyskane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w ramach realizowanych zadań z zakresu systemu pieczy zastępczej w 2013 r. **wyniosły 102 572,63 zł.**

Na dochody te składały się dochody uzyskane **w rozdziale 85201 – placówki opiekuńczo wychowawcze** w wysokości 14 270,55 zł oraz dochody uzyskane **w rozdziale 85204 – rodziny zastępcze** w wysokości 88 302,08 zł.

Oprócz wydatków budżetowych, PCPR obsługiwał rachunek Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz realizował finansowany ze środków PFRON program „Aktywny Samorząd”.

W 2013 roku wydatki z rachunku PFRON wyniosły 1 804 017,91 zł, z czego wydatki na zadania realizowane przez PCPR – 1 704 228,91 zł, kwota 99 789,00 zł wydatkowana została na zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy. Ponadto kwota 45 096,72 zł została przekazana w ramach 2,5% kosztów obsługi środków PFRON (z czego kwota 42 602,00 zł przekazana została dla PCPR a kwota 2 494,72 zł dla PUP).

Na realizację w 2013 roku programu „Aktywny Samorząd” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydatkowało 137 871,41 zł. Ponadto kwota 8 787,82 zł przekazana została na rachunek PCPR jako dochód z tytułu środków na pokrycie kosztów obsługi, promocji i ewaluacji programu.

W roku 2013 na potrzeby Zespołu finansowo-księgowego i kadr zakupiony został nowy program finansowo-księgowy firmy T-soft, co umożliwi prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej PCPR w Gliwicach oraz Rodzinnego Domu dla Dzieci w Paczynie na dwóch odrębnych programach oraz stanowiskach roboczych. W roku 2013 trwały prace wdrożeniowe programu a rozpoczęcie stosowania go do prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej jednostek miało miejsce od dnia 01.01.2014r. Księgowa zatrudniona w PCPR w Gliwicach od miesiąca grudnia 2013r., z upoważnienia Dyrektora RDdD w Paczynie prowadzi sprawy finansowo-księgowe ww. Domu.

WYKAZ POTRZEB POWIATU GLIWICKIEGO W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Stworzenie możliwości czasowego całodobowego pobytu dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych z niepełnosprawnościami – konieczność podyktowana m.in. leczeniem szpitalnym opiekunów tych osób, pilnymi wyjazdami poza miejsce zamieszkania itp.
Współfinansowanie zadań powiatu ze środków własnych Powiatu Gliwickiego.
2. Dążenie do zwiększenia dostępu do bezpłatnej rehabilitacji osobom z niepełnosprawnościami.
3. Podejmowanie działań w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym szerokiego dostępu do otwartego rynku pracy poprzez rozwój wspomaganego zatrudnienia (np. poprzez osobistego asystenta zawodowego).
4. Szukanie możliwości stworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
5. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania nowych kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.
6. Zatrudnienia piątego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej od stycznia 2015 r. zgodnie z zapisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
7. Zatrudnienia psychologa do Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej wspierającego realizację zadań Zespołu do spraw Pieczy Zastępczej poprzez udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i zabezpieczonym w tych rodzinach dzieciom.
8. W celu zapewnienia większego komfortu usług, konieczne jest zwiększenie liczby pomieszczeń dla Organizatora Pieczy Zastępczej przeznaczonych do bezpośredniej pracy z rodziną i dzieckiem.
9. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia na terenie powiatu gliwickiego mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz osób wymagających wsparcia w pełnieniu ról społecznych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Gliwicach
D Y R E K T O R
mgr Barbara Terlecka-Kubicus